

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov obsega:

- Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – ZZRZI (Uradni list RS, št. 63/04 z dne 10. 6. 2004),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – ZZRZI-A (Uradni list RS, št. 72/05 z dne 29. 7. 2005),
- Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – uradno prečiščeno besedilo – ZZRZI-UPB1 (Uradni list RS, št. 100/05 z dne 10. 11. 2005),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – ZZRZI-B (Uradni list RS, št. 114/06 z dne 9. 11. 2006),
- Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – uradno prečiščeno besedilo – ZZRZI-UPB2 (Uradni list RS, št. 16/07 z dne 23. 2. 2007),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – ZZRZI-C (Uradni list RS, št. 87/11 z dne 2. 11. 2011),
- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-2 (Uradni list RS, št. 96/12 z dne 14. 12. 2012),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – ZZRZI-D (Uradni list RS, št. 98/14 z dne 31. 12. 2014).

ZAKON O ZAPOSLOTVENI REHABILITACIJI IN ZAPOSLOVANJU INVALIDOV (ZZRZI)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 7)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

(1) S tem zakonom se ureja pravica do zaposlitvene rehabilitacije in nekatera vprašanja zaposlovanja invalidov ter določajo druge oblike, ukrepi in vzpodbude za njihovo zaposlovanje ter način njihovega financiranja.

(2) Ta zakon določa tudi vrste nadzora ter organe in institucije, pristojne za izvajanje tega zakona.

2. člen (namen zakona)

Namen zakona je povečati zaposljivost invalidov in vzpostaviti pogoje za njihovo enakovredno udeležbo na trgu dela z odstranjevanjem ovir in ustvarjanjem enakih možnosti.

(2) Z namenom ohranjanja delovnih mest in ustvarjanja novih delovnih mest za invalide Republika Slovenija zagotavlja delodajalcem, ki zaposlujejo invalide nad kvoto, predpisano z uredbo, ki določa kvoto za invalide, invalidskim podjetjem in zaposlitvenim centrom pomoč v obliki materialnih vzpodbud, katerih višina je odvisna od stopnje

invalidnosti zaposlenih invalidov in njihovega deleža v skupnem številu vseh zaposlenih delavcev.

(3) Med materialne vzpodbude za zaposlovanje invalidov se štejejo vsa finančna sredstva, ki jih delodajalci prejmejo za ta namen iz javnih virov (v nadaljnjem besedilu: javna sredstva, prejeta zaradi zaposlenih invalidov).

(4) **(črtan)**

(5) **(črtan)**

(6) **(črtan)**

3. člen (invalid)

Invalid oziroma invalidka (v nadaljnjem besedilu: invalid) je oseba, ki pridobi status invalida po tem zakonu ali po drugih predpisih, in oseba, pri kateri so z odločbo pristojnega organa ugotovljene trajne posledice telesne ali duševne okvare ali bolezni in ima zato bistveno manjše možnosti, da se zaposli ali ohrani zaposlitev ali v zaposlitvi napreduje (v nadaljnjem besedilu: invalid).

4. člen (zaposlitvena rehabilitacija)

Zaposlitvena rehabilitacija so storitve, ki se izvajajo s ciljem, da se invalid usposobi za ustrezno delo, se zaposli, zaposlitev zadrži in v njej napreduje ali spremeni svojo poklicno kariero.

5. člen (prepoved diskriminacije)

Prepovedana je neposredna in posredna diskriminacija pri zaposlovanju invalidov, v času trajanja zaposlitve in v zvezi s prenehanjem zaposlitve ter v postopkih po tem zakonu.

6. člen (odločanje o pravicah in obveznostih)

(1) V postopku uveljavljanja pravic po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če posamezna vprašanja v tem zakonu niso drugače urejena.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se glede obračunavanja in plačevanja obveznosti po tem zakonu uporabljajo določbe zakona, ki ureja davčni postopek.

(3) Zahtevki, odločbe in pritožbe v postopkih za uveljavljanje pravic in obveznosti po tem zakonu so takse prosti.

7. člen (uporaba drugih predpisov)

Za delovno pravni položaj ter pravice in obveznosti invalidov, ki izhajajo iz ureditve po tem zakonu, veljajo splošni predpisi na področjih delovnih razmerij, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, varnosti in zdravja pri delu, zaposlovanja in zavarovanja za primer brezposelnosti ter drugih, če posamezna vprašanja v tem zakonu niso drugače urejena.

8. člen **(Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Republike Slovenije – Soča)**

(1) Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Republike Slovenije – SOČA (v nadaljnjem besedilu: Inštitut) opravlja naslednje naloge na področju zaposlitvene rehabilitacije:

- usklajuje in koordinira strokovni razvoj na tem področju,
- pripravlja standarde storitev zaposlitvene rehabilitacije,
- pripravlja standarde usposabljanj in znanj za strokovne delavce in izvajalce zaposlitvene rehabilitacije in skrbi za njihovo izvajanje,
- pripravlja standarde kakovosti na področju zaposlitvene rehabilitacije,
- daje obvezno strokovno mnenje v primeru spora iz prvega odstavka 39. člena tega zakona,
- opravlja raziskovalno delo in
- opravlja druge naloge v zvezi z izvajanjem tega zakona na podlagi vsakoletnega programa dela.

(2) Naloge iz prvih štirih alinej prejšnjega odstavka se izvajajo kot javno pooblastilo. Sredstva za ta namen se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

9. člen **(strokovni delavci in sodelavci)**

(1) Strokovni delavci oziroma strokovne delavke (v nadaljnjem besedilu: strokovni delavci) na področju zaposlitvene rehabilitacije in zaposlovanja invalidov so delavci z univerzitetno, visoko oziroma višjo strokovno izobrazbo medicinske, pedagoške, psihološke, sociološke, socialne ali druge ustrezne usmeritve in znanji s področja rehabilitacije, zaposlovanja ali invalidskega varstva, pridobljenimi s specializacijo, dodatnim izobraževanjem ali usposabljanjem.

(2) Strokovni delavci, ki izvajajo storitve zaposlitvene rehabilitacije, strokovni delavci v invalidskih podjetjih in zaposlitvenih centrih ter člani rehabilitacijskih komisij iz 28. člena tega zakona se vsako leto strokovno izobražujejo in pridobivajo nova znanja s področja zaposlitvene rehabilitacije. Udeležba na strokovnem izobraževanju je obvezna za vse strokovne delavce, ki izvajajo storitve zaposlitvene rehabilitacije, in za člane rehabilitacijskih komisij najmanj dvakrat letno.

(3) Strokovna izobraževanja s področja zaposlitvene rehabilitacije izvaja Združenje izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: Združenje), pri izvajanju izobraževanj pa sodeluje tudi Inštitut.

(4) Združenje organizira in izvede strokovno kakovostna izobraževanja s področja zaposlitvene rehabilitacije vsaj trikrat letno in o udeležbi strokovnim delavcem in članom rehabilitacijskih komisij, ki se jih udeležijo, izda potrdila.

(5) Združenje o vsakem izvedenem izobraževanju pisno obvesti ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, priloži pa tudi program izobraževanja, seznam strokovnih delavcev in članov rehabilitacijskih komisij ter seznam delodajalcev strokovnih delavcev, ki so se izobraževanja udeležili.

(6) Podporne storitve invalidom v rehabilitaciji in zaposlitvi lahko nudijo tudi osebe, ki ne izpolnjujejo pogojev iz prvega odstavka tega člena, imajo pa certifikat o poklicni kvalifikaciji ali druga ustrezna dokazila o usposobljenosti za opravljanje takih del (strokovni sodelavci).

II. PRIDOBITEV STATUSA INVALIDA

10. člen (pogoji za pridobitev statusa invalida)

- (1) Status invalida po tem zakonu lahko pridobi oseba, ki:
- ni pridobila statusa invalida po drugih predpisih oziroma nima z odločbo pristojnega organa ugotovljenih trajnih posledic telesne ali duševne okvare ali bolezni ter zato bistveno manjše možnosti, da se zaposli ali ohrani zaposlitev,
 - je prijavljena kot brezposelna oseba na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: Zavod),
 - je dopolnila starost 15 let oziroma ni stara več, kot je po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pogoj za pridobitev pokojnine za najnižjo pokojninsko dobo in
 - izpolnjuje merila, določena s tem zakonom.

(2) Ob izpolnjevanju pogojev iz prve, tretje in četrte alinee prejšnjega odstavka lahko pridobi status invalida po tem zakonu tudi oseba, ki je zaposlena.

11. člen (merila za pridobitev statusa invalida)

- Za pridobitev statusa invalida po tem zakonu morajo biti pri osebi ugotovljene:
- trajne posledice telesne ali duševne okvare ali bolezni,
 - težave pri dejavnostih, ki vplivajo na njeno zaposljivost in
 - ovire pri vključevanju v delovno okolje na način, kot ga opredeljuje mednarodna klasifikacija funkcioniranja, invalidnosti in zdravja.

12. člen (pravilnik)

Minister, pristojen za invalidsko varstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje, izda pravilnik, s katerim podrobneje opredeli vsebino meril za priznanje statusa invalida iz 11. člena tega zakona, meril za priznanje pravice do zaposlitvene rehabilitacije iz 14. člena tega zakona in meril za ocenjevanje zaposlitvenih možnosti invalidov iz 33. člena tega zakona na podlagi mednarodne klasifikacije funkcioniranja, invalidnosti in zdravja.

III. ZAPOSLOTVENA REHABILITACIJA

13. člen (pravica do zaposlitvene rehabilitacije)

(1) Zaposlitvena rehabilitacija je pravica invalida do posameznih storitev iz 15. člena tega zakona v obsegu, na način in v trajanju, opredeljenem v rehabilitacijskem načrtu.

(2) Invalid lahko uveljavlja pravico do zaposlitvene rehabilitacije, če nima pravice do enakih storitev po drugih predpisih.

(3) Posamezne storitve zaposlitvene rehabilitacije se lahko izvajajo v postopkih za uveljavljanje pravic po drugih predpisih oziroma kot podporne storitve pri izvajanju poklicne rehabilitacije po drugih predpisih.

(4) Posamezne storitve zaposlitvene rehabilitacije lahko za invalida uveljavlja tudi delodajalec. V tem primeru sklene z izvajalcem zaposlitvene rehabilitacije iz 18. člena tega zakona in invalidom pogodbo o izvajanju storitev zaposlitvene rehabilitacije, s katero dogovori medsebojne pravice in obveznosti.

14. člen **(merila za priznanje pravice do zaposlitvene rehabilitacije)**

Merila za priznanje pravice do zaposlitvene rehabilitacije so:

- vpliv posledic telesne ali duševne okvare ali bolezni na posameznika,
- potrebe po storitvah zaposlitvene rehabilitacije kot delu celostne rehabilitacije pri posamezniku,
- možnost zaposljivosti s prilagoditvijo ali uporabo sodobnih tehnologij,
- ocena socialnega in delovnega okolja (socialne vloge posameznika) in
- druga merila, ki se oblikujejo po pravilih stroke.

15. člen **(storitve zaposlitvene rehabilitacije)**

Vrste storitev zaposlitvene rehabilitacije so zlasti:

- svetovanje, vzpodbujanje in motiviranje invalidov k aktivni vlogi,
- priprava mnenja o ravni delovnih sposobnosti, znanj, delovnih navad in poklicnih interesov,
- pomoči pri sprejemanju lastne invalidnosti in seznanjanje o možnostih vključevanja v usposabljanje in delo,
- pomoči pri izboru ustreznih poklicnih ciljev,
- razvijanja socialnih spretnosti in veščin,
- pomoč pri iskanju ustreznega dela oziroma zaposlitve,
- analiza konkretnega delovnega mesta in delovnega okolja invalida,
- izdelava načrta prilagoditve delovnega mesta in delovnega okolja invalida,
- izdelava načrta potrebne opreme in sredstev za delo,
- usposabljanje na konkretnem delovnem mestu oziroma v izbranem poklicu,
- spremljanje in strokovna pomoč pri usposabljanju in izobraževanju,
- spremljanje invalida na delovnem mestu po zaposlitvi,
- sprotno ocenjevanje uspešnosti rehabilitacijskega procesa,
- ocenjevanje doseganja delovnih rezultatov invalidov in
- opravljanje drugih storitev zaposlitvene rehabilitacije.

(2) Izvajalec storitev zaposlitvene rehabilitacije ne sme izvajati storitev iz štirinajste alineje prejšnjega odstavka za invalide, ki so zaposleni pri njem ali pri pravnih osebah, s katerimi je lastniško povezan.

16. člen **(pravice in obveznosti invalida v zaposlitveni rehabilitaciji)**

Invalid, ki mu je priznana pravica do zaposlitvene rehabilitacije, ima naslednje pravice in obveznosti:

- pravico do storitev zaposlitvene rehabilitacije v skladu z odločbo in rehabilitacijskim načrtom,
- pravico in obveznost, da v zaposlitveni rehabilitaciji aktivno sodeluje,
- pravico do denarnih prejemkov iz 17. člena tega zakona,
- druge pravice in obveznosti, ki izhajajo iz načina in obsega izvajanja zaposlitvene rehabilitacije.

17. člen (denarni prejemki iz naslova zaposlitvene rehabilitacije)

(1) Invalid, ki mu je priznana pravica do zaposlitvene rehabilitacije, ima pravico do denarnih prejemkov glede na vrsto, obseg in čas trajanja storitev, in sicer:

- plačila stroškov javnega prevoza za invalida in njegovega spremljevalca oziroma spremljevalko (v nadaljnjem besedilu: spremljevalec) v primeru, da ga potrebuje, če je invalidu priznana pravica do storitev iz prve, druge, tretje, četrte, pete, šeste in desete alinee 15. člena tega zakona,
- plačila stroškov bivanja v višini največ 20% minimalne plače mesečno, če se storitve zaposlitvene rehabilitacije izvajajo več dni zaporedoma in če je otežen vsakodnevni prihod invalida k izvajalcu zaposlitvene rehabilitacije,
- denarnega prejemka za čas trajanja zaposlitvene rehabilitacije v višini 40% minimalne plače mesečno, če se storitve zaposlitvene rehabilitacije izvajajo v obsegu najmanj 100 ur in če invalid ni prejemnik denarnega nadomestila ali denarne pomoči po predpisih iz naslova pravic brezposelnih oseb ali denarnega nadomestila po predpisih iz naslova invalidskega zavarovanja.

(2) O pravicah iz prejšnjega odstavka odloča Zavod.

18. člen (izvajanje zaposlitvene rehabilitacije)

(1) Zaposlitvena rehabilitacija se izvaja kot javna služba v okviru mreže izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije, pri čemer se pri vzpostavitvi mreže upošteva število in potrebe invalidov glede na vrsto invalidnosti in regionalno pokritost z izvajalci storitev.

(2) V mrežo iz prejšnjega odstavka se vključijo javni zavodi ter druge pravne ali fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje, predpisane za izvajanje storitev zaposlitvene rehabilitacije. Fizične osebe in pravne osebe, ki niso javni zavodi, morajo za izvajanje storitev zaposlitvene rehabilitacije pridobiti koncesijo po tem zakonu (v nadaljnjem besedilu: izvajalci).

(3) Zaposlitvena rehabilitacija se financira iz sredstev proračuna Republike Slovenije, če je napotitelj Zavod. Cene storitev zaposlitvene rehabilitacije določi minister, pristojen za invalidsko varstvo.

IV. KONCESIJA ZA IZVAJANJE STORITEV ZAPOSLOITVENE REHABILITACIJE

19. člen (podelitev koncesije)

(1) Koncesijo za izvajanje storitev zaposlitvene rehabilitacije podeli minister, pristojen za invalidsko varstvo.

(2) Ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, razpiše javni natečaj za podelitev koncesije iz prejšnjega odstavka, v katerem določi kadrovske, organizacijske, tehnične in druge pogoje glede na vrsto, obseg in standarde storitev.

20. člen **(objava javnega natečaja)**

- (1) Besedilo objave javnega natečaja mora vsebovati:
- navedbo, da se koncesija podeljuje v skladu s tem zakonom,
 - vrsto in obseg storitev zaposlitvene rehabilitacije, ki so predmet razpisane koncesije,
 - krajevno območje, za katerega se razpisuje koncesija,
 - čas trajanja razpisane koncesije,
 - vrste dokazil o izpolnjevanju predpisanih pogojev in o sposobnosti za izvajanje storitev zaposlitvene rehabilitacije, ki so predmet koncesije,
 - rok za prijavo na razpis,
 - merila za izbiro med ponodbami,
 - odgovorno osebo za posredovanje informacij v razpisnem roku in
 - druge podatke, pomembne za javni natečaj.

(2) Zainteresirani ponudniki lahko v času objave javnega natečaja zahtevajo razpisno dokumentacijo z vsemi podatki, ki jim omogočajo izdelati popolno ponudbo.

21. člen **(oddaja ponudb)**

- (1) Vsak ponudnik se na javni natečaj lahko prijavi le z eno ponudbo.
- (2) Ponudnik lahko tekom razpisnega roka svojo ponudbo dopolnjuje ali spreminja.
- (3) Ponudbo lahko odda pravna ali fizična oseba le samostojno. Če eno ponudbo pripravita skupaj dva ponudnika, strokovna komisija takšno ponudbo izloči iz nadaljnjega ocenjevanja.

22. člen **(ocena ponudb)**

(1) Za izvedbo javnega natečaja in pregled ter oceno na javni natečaj prispelih ponudb imenuje minister, pristojen za invalidsko varstvo, strokovno komisijo.

(2) Strokovna komisija iz prejšnjega odstavka izvede odpiranje prispelih ponudb najkasneje v roku 30 dni po poteku roka za prijavo na javni natečaj.

(3) Strokovna komisija po zaključenem odpiranju prispelih ponudb pregleda pravočasno prispele ponudbe in po potrebi zahteva njihovo dopolnitev. Popolne ponudbe oceni v skladu z objavljenimi merili ter v roku 60 dni od prejema popolnih ponudb posreduje ministru, pristojnem za invalidsko varstvo, predlog za podelitev koncesij.

23. člen **(odločba o koncesiji)**

(1) Minister, pristojen za invalidsko varstvo, izbranim ponudnikom z odločbo podeli koncesijo.

(2) Zoper odločbo o podelitvi koncesije ni pritožbe.

24. člen (pogodba o koncesiji)

Na podlagi dokončne odločbe koncedent najkasneje v roku 30 dni od vročitve odločbe ponudi koncesionarju v podpis koncesijsko pogodbo, s katero uredita medsebojno koncesijsko razmerje, zlasti pa:

- vrsto in obseg storitev zaposlitvene rehabilitacije, ki so predmet koncesije,
- čas, za katerega se sklene koncesijska pogodba,
- način financiranja storitev zaposlitvene rehabilitacije,
- dolžnost in način poročanja koncesionarja koncedentu,
- obveznosti koncesionarja do uporabnikov storitev zaposlitvene rehabilitacije,
- sankcije zaradi neizvajanja ali nepravilnega izvajanja koncesije,
- način nadzora nad izvajanjem koncesije,
- način spreminjanja koncesijske pogodbe oziroma koncesijskega razmerja,
- prenehanje koncesijskega razmerja,
- obveznosti koncesionarja ob prenehanju koncesijskega razmerja in
- druge določbe, pomembne za izvajanje storitev zaposlitvene rehabilitacije, ki so predmet koncesije.

25. člen (prenehanje koncesije)

(1) Minister, pristojen za invalidsko varstvo, lahko z odločbo odvzame koncesijo, če:

- koncesionar brez utemeljenega razloga ne podpiše koncesijske pogodbe v roku, ki je določen v odločbi o podelitvi koncesije,
- poteče čas, za katerega je bila podeljena koncesija,
- koncesionar ne opravlja javne službe v skladu s predpisi in določbami koncesijske pogodbe ali
- koncesionar ne odpravi pri nadzoru ugotovljenih pomanjkljivosti in kršitev.

(2) Koncedent pisno opozori koncesionarja na razlog za odvzem koncesije in mu določi primeren rok za odpravo pomanjkljivosti in kršitev.

(3) Če koncesionar v določenem roku ne odpravi pomanjkljivosti in kršitev, mu koncedent z odločbo odvzame koncesijo za opravljanje storitev zaposlitvene rehabilitacije.

(4) Zoper odločbo o odvzemu koncesije ni pritožbe.

V. POSTOPEK ZA PRIDOBITEV STATUSA INVALIDA IN PRAVICE DO ZAPOSLOITVENE REHABILITACIJE

26. člen (vloga za uveljavljanje pravic)

(1) Pravico do priznanja statusa invalida po tem zakonu in pravico do zaposlitvene rehabilitacije lahko uveljavlja oseba pri Zavodu. O priznanju statusa invalida po tem zakonu in pravici do zaposlitvene rehabilitacije lahko Zavod odloči v istem postopku.

(2) Vlogi iz prejšnjega odstavka priloži oseba zdravniški izvid z mnenjem osebnega zdravnika ali zdravnika po predpisih o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti in drugo dokumentacijo, s katero dokazuje trajne posledice telesne ali duševne okvare ali bolezni.

(3) Invalid, ki mu je bila izdana odločba o invalidnosti po drugih predpisih, priloži vlogi za uveljavljanje pravice do zaposlitvene rehabilitacije tudi dokončno odločbo.

27. člen **(odločanje o pravicah)**

(1) Zavod odloča o priznanju statusa invalida, o pravici do zaposlitvene rehabilitacije in o drugih pravicah, ki iz nje izhajajo, ter o zaposljivosti invalida v skladu z 34. členom tega zakona, opravlja pa tudi druge strokovne naloge, določene s tem zakonom.

(2) Organe, pristojne za odločanje o pravicah iz prejšnjega odstavka, določa statut Zavoda.

(3) Kadar invalid, kateremu je bila z odločbo Zavoda priznana pravica do zaposlitvene rehabilitacije, to ponovno uveljavlja, ga Zavod brez izdaje odločbe napoti v storitve zaposlitvene rehabilitacije na podlagi novega rehabilitacijskega načrta, ki ga izdela rehabilitacijski svetovalec v sodelovanju z invalidom.

(4) O pritožbi zoper odločbo, ki jo na prvi stopnji izda Zavod, odloča ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

28. člen **(rehabilitacijske komisije)**

(1) V postopku priznanja statusa invalida po tem zakonu in v postopku uveljavljanja pravice do zaposlitvene rehabilitacije mora Zavod pridobiti mnenje rehabilitacijske komisije.

(2) Rehabilitacijske komisije izdajajo mnenja v postopkih na prvi in drugi stopnji.

(3) Član oziroma članica (v nadaljnjem besedilu: član) rehabilitacijske komisije, ki je sodeloval pri izdaji mnenja v postopku na prvi stopnji, ne more biti član rehabilitacijske komisije, ki o isti zadevi daje mnenje na drugi stopnji.

(4) Listo izvedencev, ki so člani rehabilitacijskih komisij, imenuje minister, pristojen za invalidsko varstvo, na predlog Zavoda.

(5) Stroški dela rehabilitacijskih komisij se krijejo iz proračuna Republike Slovenije.

29. člen **(sestava rehabilitacijskih komisij)**

(1) Rehabilitacijske komisije na prvi in drugi stopnji delujejo v sestavi štirih članov, izvedencev svoje stroke, in sicer:

- predsednika – zdravnika specialista medicine dela;
- enega člana – strokovnjaka s področja invalidskega varstva z univerzitetno, visoko oziroma višjo strokovno izobrazbo pedagoške, psihološke, sociološke, socialne ali druge usmeritve;
- enega člana – strokovnjaka s področja zaposlovanja in trga dela z univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo in
- enega člana – strokovnjaka s specifičnih področij glede na telesno oziroma duševno okvaro ali bolezen obravnavane osebe.

(2) Pri delu rehabilitacijske komisije lahko na zahtevo invalida sodeluje izbrani zaupnik invalid ali predstavnik invalidske organizacije.

30. člen **(mnenje rehabilitacijske komisije)**

Rehabilitacijska komisija izda mnenje v skladu z merili, predpisanimi s pravilnikom iz 12. člena tega zakona. Pri tem upošteva podatke o telesni ali duševni okvari ali bolezni, podatke o izobrazbi, usposobljenosti in delovnih izkušnjah, morebitni rehabilitacijski obravnavi in druge podatke, ki lahko vplivajo na priznanje statusa invalida in na vrsto, obseg in trajanje zaposlitvene rehabilitacije.

31. člen **(predhodno rehabilitacijsko mnenje)**

Pred izdajo mnenja iz prejšnjega člena lahko rehabilitacijska komisija pridobi mnenje o ravni invalidovih sposobnosti, znanj, delovnih navad in interesov, ki ga izdela izvajalec zaposlitvene rehabilitacije iz 18. člena tega zakona.

32. člen **(rehabilitacijski načrt)**

(1) Na podlagi mnenja rehabilitacijske komisije izdela rehabilitacijski svetovalec oziroma rehabilitacijska svetovalka (v nadaljnjem besedilu: rehabilitacijski svetovalec) Zavoda v sodelovanju z invalidom rehabilitacijski načrt, ki določa vrsto, obseg, način in trajanje izvajanja storitev zaposlitvene rehabilitacije.

(2) Rehabilitacijski načrt se med izvajanjem rehabilitacije lahko dopolnjuje ali spreminja.

33. člen **(ocena zaposlitvenih možnosti)**

(1) Zavod po zaključeni zaposlitveni rehabilitaciji izdela oceno invalidovih zaposlitvenih možnosti na podlagi mesečnih poročil in končne evalvacije izvajalca zaposlitvene rehabilitacije iz 18. člena tega zakona. Iz ocene mora biti razvidno predvsem, ali je invalid zaposljiv v običajnem delovnem okolju, v podporni ali zaščitni zaposlitvi, za katera dela je usposobljen in kakšne podporne storitve ali prilagoditve potrebuje na delovnem mestu.

(2) Kadar kljub rehabilitaciji, prilagoditvam delovnega mesta in delovnega okolja invalid ne more dosegati delovnih rezultatov v višini vsaj ene tretjine zaposlenega na

običajnem delovnem mestu, se v oceni zaposlitvenih možnosti oceni, da zaradi invalidnosti ni zaposljiv.

(3) Zavod na podlagi ocene iz prvega odstavka tega člena invalidu zagotavlja pomoč pri iskanju zaposlitve na ustreznih delovnih mestih v običajnem delovnem okolju, v invalidskih podjetjih, podporni ali zaščitni zaposlitvi.

(4) Invalidsko podjetje, zaposlitveni center, izvajalec programa socialne vključenosti ali invalid lahko kadar koli predlaga ponovno oceno doseganja delovnih rezultatov invalida, če oceni, da se je njegovo doseganje delovnih rezultatov bistveno spremenilo ali kadar invalid in delodajalec skleneta pogodbo o zaposlitvi na drugem delovnem mestu.

(5) Kadar ponovno oceno doseganja delovnih rezultatov invalida Zavodu predlaga izvajalec programa socialne vključenosti ali invalid, ki je vključen v program socialne vključenosti, je Zavod dolžan invalida napotiti na ponovno oceno doseganja delovnih rezultatov. Invalid ima v tem primeru enake pravice kakor brezposelna oseba, ki je aktivni iskalec zaposlitve. Zavod lahko napoti invalida na ponovno oceno doseganja delovnih rezultatov tudi po lastni presoji.

(6) Invalidsko podjetje, zaposlitveni center ali zaposleni invalid, ki predlaga ponovno oceno doseganja delovnih rezultatov iz prejšnjega odstavka, nosi stroške ponovne ocene.

34. člen (odločba o zaposljivosti)

(1) V primeru, da Zavod na podlagi ocene iz prejšnjega člena ugotovi, da invalid zaradi invalidnosti ni zaposljiv ali da se lahko zaposli le v zaščitni ali podporni zaposlitvi, izda o tem odločbo. Zoper odločbo je možna pritožba.

(2) Zavod lahko na vlogo invalida izda odločbo o zaposljivosti invalida v zaščitni ali podporni zaposlitvi na podlagi ocene zaposlitvenih možnosti iz prejšnjega člena tudi v primeru iz tretjega odstavka 13. člena tega zakona ali po zaključeni poklicni rehabilitaciji po drugih predpisih.

(3) Invalid oziroma delodajalec lahko na podlagi ocene doseganja delovnih rezultatov po metodologiji iz tretjega odstavka 69. člena tega zakona ali vloge za novo oceno zaposlitvenih možnosti iz prejšnjega člena zaprosi za ponovno odločanje o zaposljivosti.

VI. PROGRAMI SOCIALNE VKLJUČENOSTI

35. člen (programi socialne vključenosti)

(1) Programi socialne vključenosti so socialni programi, namenjeni podpori in ohranjanju invalidovih delovnih sposobnosti. V programe se vključujejo invalidi, ki zaradi invalidnosti niso zaposljivi, kar Zavod po zaključeni zaposlitveni rehabilitaciji ugotovi z odločbo o zaposljivosti iz prejšnjega člena, invalidi I. kategorije z odločbo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije brez pravice do invalidske pokojnine po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, in osebe z motnjo v telesnem in duševnem razvoju, ki nimajo možnosti vključitve v ustrezne socialno varstvene storitve.

(2) Programe socialne vključenosti izvajajo izvajalci, izbrani na javnem razpisu, ki ga objavi ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, in v katerem določi pogoje za izvajanje programov. Javni razpis se izvede v skladu s predpisi o izvrševanju proračuna.

(3) Z izbranimi izvajalci iz prejšnjega odstavka ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, sklene večletno pogodbo o izvajanju programov socialne vključenosti, sofinanciranje pa se dogovori z letno pogodbo.

(4) Programi socialne vključenosti se sofinancirajo iz proračuna Republike Slovenije.

VII. ZAPOSLOVANJE INVALIDOV

36. člen (izenačevanje v zaposlitvi)

(1) Invalidi se zaposlujejo v običajnem delovnem okolju, v invalidskih podjetjih ter v podporni in zaščitni zaposlitvi na delih, ki ustrezajo njihovim sposobnostim.

(2) Delodajalec, ki sklepa pogodbo o zaposlitvi z invalidom za dela, za katera je bil invalid pri istem delodajalcu že zaposlen, v novi pogodbi o zaposlitvi ne sme invalidu določiti poskusnega dela, saj se šteje, da ima invalid znanja in sposobnosti, ki so potrebna za opravljanje tega dela.

(3) Če se invalidu v času trajanja delovnega razmerja stanje njegove invalidnosti poslabša v primerjavi s stanjem invalidnosti ob sklenitvi delovnega razmerja, se takšno poslabšanje ob izpolnjevanju drugih pogojev šteje kot okoliščina, na podlagi katere se invalidu priznajo enake pravice, kot se po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in po predpisih o delovnih razmerjih priznajo delovnim invalidom.

37. člen (primerna delovna mesta za invalide)

(1) Delodajalci pri planiranju zaposlovanja in zaposlovanju invalidov upoštevajo Kodeks Mednarodne organizacije dela o ravnanju z invalidnostjo na delovnem mestu tako, da zagotavljajo enake možnosti invalidov, njihovo zaposlovanje in ohranitev njihove zaposlitve.

(2) Primerna delovna mesta za invalide so vsa delovna mesta, na katerih, ob upoštevanju izjave o varnosti z oceno tveganja, invalidnost ni ovira za enakovredno opravljanje dela.

(3) Delodajalci določijo v sistemizaciji delovnih mest primerna delovna mesta za invalide ter druge ukrepe za ravnanje z invalidnostjo na delovnem mestu.

(4) V primeru, ko se delo opravlja s prilagoditvijo delovnega časa potrebam zaposlenega invalida, ki izhajajo iz njegove invalidnosti, ko se delo opravlja na domu ali na daljavo, se posebnosti take zaposlitve uredijo v pogodbi o zaposlitvi.

38. člen (pravica do sorazmernega dela nadomestil)

(1) Invalid, ki prejema nadomestilo iz naslova invalidnosti oziroma brezposelnosti in se zaposli za krajši delovni čas od polnega, zadrži pravico do prejemanja sorazmernega dela tega nadomestila.

(2) Višino in čas prejemanja sorazmernega dela nadomestil iz prejšnjega odstavka določi izplačevalec nadomestil po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zavarovanje za primer brezposelnosti.

39. člen **(redna odpoved pogodbe o zaposlitvi invalidu)**

(1) Delodajalec ne sme invalidu, ki nima statusa delovnega invalida, redno odpovedati pogodbe o zaposlitvi zaradi nesposobnosti, če ne dosega pričakovanih rezultatov in invalid teh rezultatov ne dosega zaradi invalidnosti.

(2) Invalidu iz prejšnjega odstavka je delodajalec dolžan ponuditi sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas za dela, ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi in usposobljenosti ter so v skladu z njegovo delovno zmožnostjo.

40. člen **(način zagotovitve drugega ustreznega dela invalidu)**

(1) Delodajalec lahko invalidu odpove pogodbo o zaposlitvi iz poslovnega razloga ali zaradi nezmožnosti za opravljanje dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi zaradi invalidnosti, če mu hkrati ponudi sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas na drugem ustreznem delu, ki ustreza invalidovi strokovni izobrazbi, usposobljenosti in delovni zmožnosti v skladu s tem zakonom ali s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ali na podlagi sporazuma z drugim delodajalcem zagotovi, da mu drugi delodajalec ponudi sklenitev pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas na ustreznem delu pri njem.

(2) Če invalid sprejme ponudbo delodajalca ali drugega delodajalca po prejšnjem odstavku, mora skleniti novo pogodbo o zaposlitvi v roku 30 dni od prejema pisne ponudbe.

(3) Če invalid sprejme ponudbo delodajalca za zaposlitev za nedoločen čas na drugem ustreznem delu, nima pravice do odpravnine, obdrži pa pravico izpodbijati utemeljenost odpovednega razloga pred pristojnim sodiščem.

(4) Če invalid v roku 30 dni od prejema pisne ponudbe ne sprejme ponudbe delodajalca za sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za drugo ustrežno delo za nedoločen čas, nima pravice do odpravnine.

(5) Če invalid sprejme ponudbo drugega delodajalca za zaposlitev za nedoločen čas na ustreznem delu pri njem, mu delodajalec ni dolžan izplačati odpravnine, če se drugi delodajalec v pogodbi o zaposlitvi zaveže, da bo glede minimalnega odpovednega roka in pravice do odpravnine upošteval delovno dobo delavca pri obeh delodajalcih.

(6) Če delodajalec invalidu utemeljeno ne more ponuditi nove pogodbe o zaposlitvi v skladu z drugim odstavkom prejšnjega člena ali če delodajalec invalidu ali delovnemu invalidu ne more ponuditi nove pogodbe o zaposlitvi v skladu s prvim odstavkom tega člena, o čemer odloči komisija za ugotovitev razlogov za odpoved pogodbe o zaposlitvi v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, lahko redno odpove pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas brez ponudbe nove pogodbe o zaposlitvi.

(7) V primeru odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz prejšnjega odstavka se pri izračunu osnove za določitev višine odpravnine upošteva prejeta plača, preračunana na polni delovni čas.

(8) Stroški dela komisije za ugotovitev razlogov za odpoved pogodbe o zaposlitvi iz šestega odstavka tega člena se za invalide, ki niso delovni invalidi, krijejo iz sredstev Sklada Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov (v nadaljnjem besedilu: Sklad).

1. Zaščitna zaposlitev

41. člen (zaščitna zaposlitev)

(1) Zaščitna zaposlitev je zaposlitev invalida na delovnem mestu in v delovnem okolju, prilagojenem delovnim sposobnostim in potrebam invalida, ki ni zaposljiv na običajnem delovnem mestu (v nadaljnjem besedilu: zaščiteno delovno mesto).

(2) Zaščitena delovna mesta se določijo s splošnim aktom delodajalca, ki običajno delovno mesto razdeli na več funkcionalno povezanih zaščitanih delovnih mest, na katerih zaposluje invalide, za katere je Zavod z odločbo iz 34. člena tega zakona ugotovil, da se zaradi svoje invalidnosti lahko zaposlijo le na zaščitanih delovnih mestih.

(3) Delodajalci, ki s splošnim aktom nimajo določenih pogojev za opravljanje dela na posameznem delovnem mestu, morajo zaščitena delovna mesta določiti v izjavi o varnosti.

(4) Zaščitena delovna mesta zagotavljajo predvsem zaposlitveni centri, lahko pa tudi invalidska podjetja, ki določijo zaščitena delovna mesta na način iz tega člena.

(5) Tudi opravljanje dela invalida na domu je lahko opredeljeno kot zaščiteno delovno mesto.

42. člen (pravice invalida v zaščitni zaposlitvi)

(1) Invalid sklene z delodajalcem pogodbo o zaposlitvi na zaščitenem delovnem mestu, v kateri se poleg obveznih sestavin v skladu s predpisi o delovnih razmerjih opredelijo tudi način in obseg izvajanja strokovne pomoči in spremljanja invalida na delovnem mestu oziroma druge storitve glede na ugotovljene potrebe invalida.

(2) Na podlagi sklenjene pogodbe iz prejšnjega odstavka ima invalid pravico do subvencije plače, lahko pa tudi do podpornih storitev, v skladu s tem zakonom.

43. člen (zaposlitveni center)

(1) Zaposlitveni center je pravna oseba, ki se ustanovi zaradi zaposlovanja invalidov izključno na zaščitanih delovnih mestih in izpolnjuje kadrovske, organizacijske, tehnične in druge pogoje, ki jih predpiše minister, pristojen za invalidsko varstvo, in ima izdelan poslovni načrt. Občine skrbijo za vzpodbujanje ustanavljanja in delovanja zaposlitvenih centrov na svojem območju.

- (2) Zaposlitveni centri in invalidska podjetja morajo imeti najmanj pet zaposlenih.
- (3) Zaposlitveni center s splošnim aktom opredeli število zaščitenih delovnih mest za invalide. Opredeli tudi število delovnih mest za strokovne delavce in sodelavce iz 9. člena tega zakona, ki se financirajo iz javnih sredstev.
- (4) Invalidom, zaposlenim na zaščitenih delovnih mestih, zagotavlja zaposlitveni center delo na svojem sedežu, v svojih poslovnih enotah, na podlagi sklenjenih poslovnih pogodb pa občasno lahko tudi pri poslovnih partnerjih. Zaposlitveni center mora zagotavljati programe, ki vsem zaposlenim invalidom zagotavljajo stalno in neprekinjeno delo in vse pravice, ki izhajajo iz sklenjenega delovnega razmerja.

44. člen **(izpolnjevanje pogojev)**

- (1) Izpolnjevanje pogojev za delovanje zaposlitvenega centra ugotavlja strokovna komisija iz 56. člena tega zakona. Minister, pristojen za invalidsko varstvo, z odločbo ugotovi, ali so izpolnjeni pogoji za delovanje zaposlitvenega centra.
- (2) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.
- (3) Na podlagi dokončne odločbe se zaposlitveni center vpiše v razvid zaposlitvenih centrov, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

45. člen **(vpliv na sprejemanje odločitev)**

- (1) Zaposlitveni center mora pred odločanjem o povečanju ali zmanjšanju osnovnega kapitala, spremembi lastništva, spremembi dejavnosti, pridobitvi ali odtujitvi nepremičnin in sprejetjem sklepa o prenehanju ter o drugih pomembnih odločitvah, ki so povezane z namenom njegovega delovanja, obvestiti ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.
- (2) Minister, pristojen za invalidsko varstvo, lahko z odločbo prepove sprejetje odločitev, ki bi lahko škodljivo vplivale na ohranjanje delovnih mest za invalide.
- (3) Za povečanje ali zmanjšanje števila zaposlenih v zaposlitvenem centru mora zaposlitveni center pridobiti soglasje ministrstva, pristojnega za invalidsko varstvo.

46. člen **(oprostitve in olajšave)**

- (1) Zaposlitveni centri so zaradi zagotavljanja zaščitenih delovnih mest za invalide organizacije posebnega pomena.
- (2) Finančna sredstva iz naslova, z zakoni in drugimi predpisi določenih, posebnih oprostitev in olajšav so zaposlitveni centri dolžni prikazovati na posebnem kontu in uporabiti za namene, določene v 61. členu tega zakona.

47. člen **(uporaba predpisov o javnih naročilih)**

Predpisi o javnih naročilih, ki urejajo oddajo javnih naročil invalidskim podjetjem, se smiselno uporabljajo tudi za zaposlitvene centre.

2. Podporna zaposlitev

48. člen (podporna zaposlitev)

(1) Podporna zaposlitev je zaposlitev invalida na delovnem mestu v običajnem delovnem okolju s strokovno in tehnično podporo invalidu, delodajalcu in delovnemu okolju.

(2) Invalidu se lahko zagotavlja pri uvajanju v delo, na delovnem mestu in pri vključevanju v delovno okolje strokovna podpora z informiranjem, svetovanjem in usposabljanjem, osebno asistenco, spremljanjem pri delu, razvojem osebnih metod dela in ocenjevanjem njegove delovne uspešnosti ter tehnična podpora s prilagoditvijo delovnega mesta in sredstev za delo.

(3) Delodajalcu in delovnemu okolju invalida se zagotavlja strokovna podpora z informiranjem in svetovanjem.

49. člen (pogoji za podporno zaposlitev)

Za zaposlitev invalida, za katerega je Zavod z odločbo iz 34. člena tega zakona ugotovil, da je zaradi svoje invalidnosti zaposljiv le v podporni zaposlitvi, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- usposobljenost invalida za opravljanje del na konkretnem delovnem mestu,
- motiviranost in druge osebne lastnosti invalida, ki zagotavljajo uspešno delo,
- izdelan individualiziran načrt podpore invalidu in delodajalcu,
- pripravljenost delodajalca za sodelovanje in prilagoditev delovnega okolja ter delovnega mesta v skladu z načrtom iz prejšnje alineje.

50. člen (pravice invalida v podporni zaposlitvi)

(1) Invalid sklene z delodajalcem pogodbo o zaposlitvi, v kateri se poleg obveznih sestavin v skladu s predpisi o delovnih razmerjih opredelijo tudi način in obseg strokovne in tehnične podpore invalidu, delodajalcu in delovnemu okolju.

(2) Na podlagi sklenjene pogodbe iz prejšnjega odstavka ima invalid lahko pravico do subvencije plače, če dosega nižje delovne rezultate, ugotovljene na podlagi ocene doseganja delovnih rezultatov iz tretjega odstavka 69. člena tega zakona, v višini in na način, predpisan s tem zakonom.

51. člen (zagotavljanje podpornih storitev)

(1) Podporne storitve v rehabilitaciji in zaposlitvi za invalida, delodajalca ali delovno okolje invalida lahko izvajajo strokovni delavci in sodelavci iz 9. člena tega zakona, zaposleni pri delodajalcu, izvajalcih zaposlitvene rehabilitacije, v zaposlitvenih centrih ali v

invalidskih podjetjih, lahko pa tudi druge fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje teh storitev v skladu s predpisi.

(2) Podporne storitve se plačujejo po cenah, ki jih določi minister, pristojen za invalidsko varstvo. Financirajo se lahko iz sredstev proračuna Republike Slovenije, Sklada ali drugih virov.

3. Invalidska podjetja

52. člen (pojem invalidskega podjetja)

Kot invalidsko podjetje lahko posluje gospodarska družba, ki je organizirana in deluje kot kapitalska družba v skladu z določbami zakona, ki ureja gospodarske družbe, če posamezna vprašanja njenega pravnega statusa, upravljanja in poslovanja s tem zakonom niso urejena drugače.

53. člen (pogoji delovanja)

(1) Gospodarska družba, ki je registrirana kot družba z omejeno odgovornostjo, delniška družba ali komanditna delniška družba, lahko posluje kot invalidsko podjetje, če med celim poslovnim letom zaposluje in usposablja najmanj 40% invalidov od vseh zaposlenih v družbi.

- (2) Kapitalska družba izpolnjuje pogoj iz prejšnjega odstavka, če:
- ima izdelan poslovni načrt,
 - zaposluje in usposablja invalide, ki se zaradi invalidnosti ne morejo zaposliti ali zadržati zaposlitve pri delodajalcih v običajnem delovnem okolju, ker jim ne morejo zagotoviti ustreznih delovnih mest in
 - zaposluje najmanj enega strokovnega delavca iz 9. člena tega zakona, če zaposluje in usposablja več kot tri invalide, sicer pa na vsakih 20 zaposlenih invalidov enega strokovnega delavca.

54. člen (status invalidskega podjetja)

(1) Gospodarska družba, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena, lahko začne poslovati kot invalidsko podjetje, ko pridobi status invalidskega podjetja.

(2) Status invalidskega podjetja gospodarski družbi z odločbo podeli minister, pristojen za invalidsko varstvo, po pridobitvi predhodnega soglasja Vlade Republike Slovenije.

(3) Če gospodarska družba v enem letu po pridobitvi predhodnega soglasja Vlade Republike Slovenije ni pridobila statusa invalidskega podjetja na način iz prejšnjega odstavka, Vlada Republike Slovenije predhodno soglasje prekliče.

55. člen (vloga za pridobitev statusa)

(1) Vlogo za pridobitev statusa invalidskega podjetja lahko vloži gospodarska družba, ki želi poslovati kot invalidsko podjetje, na ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

(2) Vlogo za pridobitev statusa invalidskega podjetja lahko vloži tudi gospodarska družba ali druga pravna ali fizična oseba, ki želi ustanoviti gospodarsko družbo, ki bi poslovala kot invalidsko podjetje.

(3) Kadar vlogo za pridobitev statusa invalidskega podjetja vloži gospodarska družba, ki ne izpolnjuje predpisane kvote za zaposlovanje invalidov iz 62. člena tega zakona in želi ustanoviti gospodarsko družbo, ki bi poslovala kot invalidsko podjetje, se vloga zavrže.

56. člen (strokovna komisija)

(1) Za obravnavo vlog in ugotavljanje izpolnjevanja pogojev za pridobitev statusa invalidskega podjetja, nadzor nad izpolnjevanjem pogojev za ohranitev statusa in nadzor nad uporabo finančnih sredstev iz naslova oprostitev in olajšav, minister, pristojen za invalidsko varstvo, imenuje strokovno komisijo.

(2) Minister, pristojen za invalidsko varstvo, izda pravilnik, s katerim opredeli postopek in način za ugotavljanje pogojev za pridobitev statusa invalidskega podjetja, za nadzor nad izpolnjevanjem pogojev za ohranitev statusa in za nadzor nad uporabo finančnih sredstev iz naslova oprostitev in olajšav.

57. člen (delitev dobička)

(1) Invalidska podjetja in zaposlitveni centri morajo najmanj 80 % dobička poslovnega leta nameniti za povečanje osnovnega kapitala družbe, povečanje zakonskih rezerv ali ga porabiti za enak namen kakor finančna sredstva iz naslova oprostitev in olajšav iz 61. člena tega zakona.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko invalidsko podjetje del dobička poslovnega leta izplača delavcem skladno z zakonom, ki ureja udeležbo delavcev pri dobičku.

58. člen (lastništvo in vpliv na sprejemanje odločitev)

(1) V primeru, da se lastniški delež posameznega družbenika oziroma delničarja poveča tako, da bi znašal 25% ali več osnovnega kapitala družbe, je invalidsko podjetje predhodno dolžno o tem obvestiti ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

(2) Invalidsko podjetje je dolžno predhodno pisno obvestiti ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, o sprejetju sklepa o prenehanju gospodarske družbe, drugih statusnih spremembah in pomembnih razvojnih odločitvah, ki lahko vplivajo na ohranjanje delovnih mest za invalide.

(3) V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena lahko minister, pristojen za invalidsko varstvo, v roku 30 dni od prejema obvestila zahteva razveljavitev sprejete odločitve, ki bi lahko škodljivo vplivala na ohranjanje delovnih mest za invalide.

(4) Za povečanje ali zmanjšanje števila zaposlenih v invalidskem podjetju nad 20 delavcev v posameznem koledarskem letu mora invalidsko podjetje pridobiti soglasje ministrstva, pristojnega za invalidsko varstvo.

59. člen **(revizija računovodskih izkazov)**

(1) Invalidska podjetja in zaposlitveni centri, ki se po določbah zakona, ki ureja gospodarske družbe, razvrščajo v srednje ali velike družbe, revidirajo računovodske izkaze vsako leto, invalidska podjetja in zaposlitveni centri, ki se razvrščajo v majhne družbe, pa na vsaka tri leta.

(2) Vsa invalidska podjetja in zaposlitveni centri vsako poslovno leto zagotovijo revizorjevo poročilo o opravljenih dogovorjenih postopkih, s katerimi revizijska družba, ustanovljena v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje, ugotovi, ali so javna sredstva, prejeta zaradi zaposlenih invalidov, prikazana na posebnem kontu in je zagotovljena njihova namenska poraba skladno z določbami tega zakona.

(3) Invalidska podjetja in zaposlitveni centri ministrstvu, pristojnemu za invalidsko varstvo, predložijo letna poročila skupaj z revizorjevim poročilom o opravljenih dogovorjenih postopkih najpozneje v 30 dneh po njihovem prejemu.

60. člen **(odvzem in prenehanje statusa)**

(1) Invalidskemu podjetju ali zaposlitvenemu centru se z odločbo odvzame status invalidskega podjetja ali status zaposlitvenega centra, če je ugotovljeno:

- da ne izpolnjuje več pogojev za ohranitev statusa po tem zakonu,
- da ne uporablja javnih sredstev, prejetih zaradi zaposlenih invalidov, skladno z 61. členom tega zakona,
- da krši določbe 57. ali 64. člena tega zakona,
- da v roku, ki ga določi ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, temu ne pošlje vseh zahtevanih podatkov, ki se nanašajo na poslovanje invalidskega podjetja ali zaposlitvenega centra,
- da ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, ni obvestil o spremembi lastništva, ali se na kakšen drug način izogiba izvajanju nadzora,
- da po revizorjevem mnenju računovodski izkazi niso resničen in pošten prikaz finančnega stanja pravne osebe, ki je bila predmet revidiranja,
- da po revizorjevem mnenju ni prikazoval in porabljal javnih sredstev, prejetih zaradi zaposlenih invalidov, skladno s tem zakonom,
- da na poziv ministrstva, pristojnega za invalidsko varstvo, neporabljenih javnih sredstev, prejetih zaradi zaposlenih invalidov, ni nakazal Republiki Sloveniji ali
- da huje krši predpise s področja delovnopravne in davčne zakonodaje, varstva in zdravja pri delu in socialnega varstva.

(2) Minister, pristojen za invalidsko varstvo, odvzame status invalidskega podjetja ali zaposlitvenega centra tudi na podlagi njihove vloge za odvzem statusa.

(3) Zoper odločbo o odvzemu statusa invalidskega podjetja ali zaposlitvenega centra ni pritožbe.

(4) Status invalidskega podjetja ali zaposlitvenega centra preneha z uvedbo stečajnega postopka. Uvedba stečajnega postopka je razlog za izbris invalidskega podjetja iz

registra invalidskih podjetji ali zaposlitvenega centra iz razvida zaposlitvenih centrov, ki ju vodi ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, po uradni dolžnosti.

61. člen

(način porabe sredstev iz naslova oprostitev in ugodnosti pri plačevanju prispevkov zaradi zaposlovanja invalidov)

(1) Delodajalci, ki zaradi zaposlenih invalidov pridobijo sredstva iz naslova oprostitev in ugodnosti pri plačevanju prispevkov, nagrade za preseganje kvote in subvencioniranje plač invalidom zaradi doseganja nižjih delovnih rezultatov, morajo ta sredstva prikazovati na posebnem kontu, način porabe teh sredstev pa urejata 33. in 34. člen Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 187 z dne 26. 6. 2014, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 651/2014/EU).

(2) Delodajalci so dolžni ministrstvu, pristojnemu za invalidsko varstvo, mesečno posredovati podatke o pridobljenih in porabljenih sredstvih iz prejšnjega odstavka, preko sistema elektronskega poslovanja Sklada.

(3) Delodajalci neporabljen javna sredstva, ki jih pridobijo zaradi zaposlenih invalidov, obrestujejo najmanj po referenčni obrestni meri, določeni skladno z 9. členom Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL L št. 140 z dne 30. 4. 2004, str. 1), kot je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 271/2008 z dne 30. januarja 2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 794/2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL L št. 82 z dne 25. 3. 2008, str. 1), ki je objavljena na spletni strani ministrstva, pristojnega za finance.

(4) Če delodajalci prejetih sredstev iz prvega odstavka tega člena ne porabijo v treh letih od prejema ali jih ne porabijo skladno s prvim odstavkom tega člena, jih obrestovana na način iz prejšnjega odstavka, nakažejo Republiki Sloveniji oziroma Skladu.

61.a člen

(kršitev pravila kumulacije)

Delodajalci, pri katerih je ob nadzoru ugotovljeno, da so kršili določbe Uredbe 651/2014/EU v delu, ki se nanaša na kumulacijo pomoči za zaposlovanje invalidov, do pomoči niso več upravičeni v tekočem letu in v naslednjem koledarskem letu, poleg tega pa morajo prejemniki javna sredstva, ki presegajo dovoljeno višino pomoči, obrestovana po referenčni obrestni meri, nakazati Republiki Sloveniji oziroma Skladu.

VIII. KVOTNI SISTEM ZAPOSLOVANJA INVALIDOV

62. člen

(dolžnost zaposlovanja invalidov – kvota)

(1) Delodajalci, ki zaposlujejo najmanj 20 delavcev, razen tujih diplomatskih in konzularnih predstavništav, invalidskih podjetij in zaposlitvenih centrov, so dolžni zaposlovati invalide v okviru določenega deleža od celotnega števila zaposlenih delavcev (v nadaljnjem besedilu: kvota).

(2) V skupno število zaposlenih po tem zakonu se štejejo tudi družbeniki zasebnih družb in zavodov v Republiki Sloveniji, ki so poslovodne osebe na podlagi pogodbe o zaposlitvi pri istem delodajalcu, samostojni podjetniki posamezniki in druge osebe, ki na območju Republike Slovenije samostojno opravljajo poklicno oziroma drugo dovoljeno dejavnost ter so na teh podlagah zavarovani.

(3) Kvoto iz prvega odstavka tega člena določi Vlada Republike Slovenije na predlog Ekonomsko socialnega sveta z uredbo. Kvota je glede na registrirano področje glavne dejavnosti SKD delodajalca lahko različna, vendar ne more biti nižja od 2% in ne višja od 6% od skupnega števila zaposlenih delavcev.

(4) V primeru, da tako izračunana kvota ne predstavlja celega števila, se vrednosti do 0,5% zaokrožijo navzdol in vrednosti od vključno 0,5% zaokrožijo navzgor.

(5) V kvoto se štejejo invalidi, ki jih delodajalci prijavijo v zavarovanje kot invalide skladno z Navodilom za izpolnjevanje obrazca prijave v zavarovanje za invalide (Uradni list RS, št. 10/05 in 43/05).

63. člen (vštevaje v kvoto)

(1) V kvoto se vštevajo vsi invalidi iz 3. člena tega zakona, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za najmanj 20 ur tedensko.

(2) **(črtan).**

64. člen (nadomestna izpolnitev kvote)

(1) Delodajalec, ki ne izpolnjuje kvote z zaposlenimi invalidi in ima sklenjeno pogodbo o poslovnem sodelovanju z invalidskim podjetjem ali zaposlitvenim centrom, lahko zniža obveznost plačila prispevka za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov z realizirano nadomestno izpolnitvijo kvote. Za nadomestno izpolnitev kvote šteje v koledarskem letu sklenjena in realizirana pogodba o poslovnem sodelovanju z invalidskim podjetjem ali zaposlitvenim centrom, po kateri se priznajo stroški dela v višini najmanj 15 minimalnih plač letno za vsakega invalida, ki bi ga moral delodajalec zaposliti v okviru predpisane kvote. Ob tem se upoštevajo le dejansko realizirane pogodbe in plačilo po realiziranih pogodbah.

(2) Delodajalec, zavezanec h kvoti, ki namerava nadomestno izpolniti kvoto, mora Skladu oddati napoved nadomestne izpolnitve kvote v roku deset dni od sklenitve pogodbe. Napoved odda na spletnem naslovu Sklada za elektronsko izmenjavo podatkov skupaj s pogodbo o poslovnem sodelovanju iz prejšnjega odstavka.

(3) Sklad upošteva napoved nadomestne izpolnitve kvote od prvega dne meseca, v katerem prejme pogodbo iz prejšnjega odstavka. Nadomestno izpolnitev kvote je mogoče napovedati za največ 12 mesecev koledarskega leta.

(4) Izdelki in storitve, ki so predmet pogodbe o poslovnem sodelovanju, morajo biti izdelani ali storitve opravljene z delavci invalidskega podjetja ali zaposlitvenega centra. Predmet pogodbe o poslovnem sodelovanju za nadomestno izpolnitev kvote ne smejo biti posredovalne ali posredniške storitve, razen za posredovanje začasne delovne sile, ali storitve preprodaje blaga. V primeru dvoma je dokazno breme na strani delodajalca, zavezanca h kvoti.

(5) Invalidsko podjetje ali zaposlitveni center mora imeti v Poslovnem registru Slovenije registrirano dejavnost, ki je predmet pogodbe o poslovnem sodelovanju.

(6) Iz pogodbe o poslovnem sodelovanju mora biti razvidno zlasti:

- predmet pogodbe,
- vrednost za posamezno vrsto storitve ali izdelkov in skupna pogodbeni vrednost brez DDV za obdobje nadomestnega izpolnjevanja kvote,
- stroški dela za posamezno vrsto storitve ali izdelkov in celotni stroški dela po pogodbi brez DDV za obdobje nadomestnega izpolnjevanja kvote, razvidni iz kalkulacije, ki jo mora invalidsko podjetje ali zaposlitveni center na zahtevo Sklada predložiti v vpogled.

(7) Napovedi nadomestne izpolnitve kvote, ki jih zavezanci h kvoti Skladu ne bodo poslali pravočasno, ali pogodbe o poslovnem sodelovanju, ki ne bodo sklenjene skladno z določbami zakona, ki ureja obligacijska razmerja, in z določbami tega zakona, se ne upoštevajo.

(8) Delodajalec, zavezanec h kvoti, mora mesečno do zadnjega dne v mesecu za pretekli mesec oddati mesečno poročilo o izpolnitvi pogodbenih obveznosti. Poročilo, ki ga poleg odgovorne osebe delodajalca, zavezanca h kvoti, podpiše odgovorna oseba invalidskega podjetja ali zaposlitvenega centra, odda na spletnem naslovu Sklada za elektronsko izmenjavo podatkov. Poročilo je podlaga za knjigovodsko listino, ki velja kot obvestilo delodajalcem, zavezancem h kvoti, o višini mesečnega prispevka.

(9) Če delodajalec, zavezanec h kvoti, v roku iz prejšnjega odstavka Skladu ne odda mesečnega poročila, se šteje, da kvota ni bila izpolnjena. Naknadno dokazovanje realizacije pogodbe za nadomestno izpolnitev kvote ali oddaja mesečnega poročila kot dokazila o nadomestni izpolnitvi kvote po predpisanem roku nista mogoča.

(10) Sklad upošteva realizacijo nadomestne kvote do višine mesečne obveznosti. Morebitno večjo realizacijo nadomestne izpolnitve kvote Sklad upošteva za izpolnjevanje mesečne obveznosti delodajalca v prihodnjih mesecih. Morebitno večjo realizacijo nadomestne izpolnitve kvote Sklad ne upošteva za izpolnjevanje obveznosti delodajalca v naslednjem letu.

(11) Delodajalcu, zavezancu h kvoti, pri katerem je v postopku nadzora ugotovljena kršitev pri uveljavljanju nadomestne izpolnitve kvote, Sklad ne upošteva uveljavljanje nadomestne izpolnitve kvote za tekoče leto, delodajalec, zavezanec h kvoti, pa ne more nadomestno izpolnjevati kvote tudi v naslednjem koledarskem letu. Če je v postopku nadzora ugotovljena kršitev pri uveljavljanju nadomestne izpolnitve kvote za tekoče in pretekla leta, Sklad o ugotovitvi s poročilom o nadzoru obvesti delodajalca. Sklad na podlagi navedenega brez predhodne izdaje opomina izda odločbo o obveznosti plačila prispevka, skupaj z zamudnimi obrestmi, za obdobje ugotovljene kršitve po 65. členu tega zakona.

65. člen **(plačilo zaradi neizpolnjevanja kvote)**

(1) Sklad za delodajalca, zavezanca h kvoti, ki ne izpolnjuje kvote, objavi obveznost plačila prispevka na spletnem mestu Sklada za elektronsko izmenjavo podatkov najpozneje do desetega dne v mesecu za pretekli mesec. Podlaga za objavo so podatki iz uradnih evidenc upravljavcev podatkov. Objava velja kot obvestilo zavezancem h kvoti o višini mesečnega prispevka.

(2) Delodajalec, zavezanec h kvoti, ki ne izpolni kvote z zaposlenimi invalidi niti z nadomestno izpolnitvijo kvote, mora do vključno zadnjega dne v mesecu za pretekli mesec plačati v Sklad prispevek za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov v višini 70 % minimalne plače za vsakega invalida, ki bi ga moral zaposliti za izpolnitev predpisane kvote.

(3) Če delodajalec, zavezanec h kvoti, ne izpolnjuje obveznosti iz drugega odstavka tega člena, mu Sklad izda odločbo o obveznosti plačila.

(4) Pritožba zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ne zadrži izvršitve.

(5) O pritožbi odloča ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

(6) Če Sklad ugotovi, da je delodajalec plačal prispevek v višjem znesku, kakor ga je dolgoval, mu preveč plačani znesek vrne skladno z določbami zakona, ki ureja davčni postopek.

(7) Če ima delodajalec neporavnane zapadle obveznosti do Sklada in je vložil zahtevek za izplačilo vzpodbud po tem zakonu, Sklad izvede pobot terjatev in obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek in delodajalca o tem pisno obvesti.

66. člen **(prijava invalida v zavarovanje)**

(1) Na obrazcih za prijavo, odjavo ali spremembo obveznega pokojninskega in invalidskega ter zdravstvenega zavarovanja delavcev je potrebno označiti, da se prijavlja ali odjavlja delavec invalid.

(2) Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije mesečno posreduje Skladu podatke o prijavi in odjavi zaposlenih invalidov pri posameznih delodajalcih.

(3) Delodajalci, ki zaposlujejo invalide, nimajo pa jih prijavljenih na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije kot invalide v skladu z Navodilom za izpolnjevanje obrazca prijave v zavarovanje za invalide, ne morejo uveljavljati njihovega vštevanja v kvoto, prav tako pa tudi ne presejanja kvote za obdobje, ko invalidov niso imeli ustrezno prijavljenih.

(4) Če delodajalec ugotovi, da se podatki iz njegovih evidenc razlikujejo od podatkov v uradni evidenci Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, jih mora zaradi uveljavljanja spremembe obračuna kvote uskladiti na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije in hkrati o tem obvestiti Sklad do 15. v mesecu za pretekli mesec.

IX. VZPODBUDE ZA ZAPOSLOVANJE INVALIDOV

67. člen **(vrste finančnih vzpodbud)**

Za enakopravnejše vključevanje invalidov v zaposlitev se lahko priznajo naslednje finančne vzpodbude:

- subvencije plač invalidom,
- plačilo stroškov prilagoditve delovnih mest in sredstev za delo invalidov,
- plačilo stroškov storitev v podpornem zaposlovanju,
- oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zaposlenih invalidov,

- nagrade za preseganje kvote,
- letne nagrade delodajalcem za dobro prakso na področju zaposlovanja invalidov in
- druge vzpodbude na področju zaposlovanja invalidov in ohranjanja delovnih mest za invalide ter druge razvojne vzpodbude.

1. Subvencije plač invalidom

68. člen (pravica do subvencije plače)

(1) Subvencija plače je pravica invalida, zaposlenega na zaščitenem delovnem mestu, lahko pa tudi v podporni zaposlitvi in invalidskem podjetju, ki jo uveljavlja invalid pri Skladu zaradi doseganja nižjih delovnih rezultatov, ki so posledica njegove invalidnosti.

(2) Invalid, ki se je usposabljal na konkretnem delovnem mestu pri delodajalcu, lahko vloži vlogo za priznanje pravice iz prejšnjega odstavka, ko z delodajalcem sklene pogodbo o zaposlitvi za enako ali podobno delo.

(3) Invalid, ki se zaposli pri delodajalcu brez predhodnega usposabljanja za enako ali podobno delo, ali zaposleni invalid, katerega delodajalec po preteku treh mesecev od zaposlitve napoti na oceno doseganja delovnih rezultatov, ker ocenjuje, da so ti nižji od pričakovanih, lahko na podlagi izdelane ocene vloži vlogo za priznanje pravice iz prvega odstavka tega člena.

(4) O pravici do subvencije plače zaposlenemu invalidu odloča Sklad.

(5) O pritožbi zoper odločbo o pravici do subvencije plače odloča ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, po predhodnem mnenju komisije, ki jo imenuje minister, pristojen za invalidsko varstvo, iz vrst strokovnjakov Sklada, Zavoda in ministrstva, pristojnega za invalidsko varstvo.

(6) Sklad vroči odločbo o pravici do subvencije plače zaposlenemu invalidu in njegovemu delodajalcu.

(7) V primeru ponovne ocene doseganja delovnih rezultatov, s katero je ugotovljeno drugačno doseganje delovnih rezultatov kakor v prejšnji oceni, mora zaposleni invalid na Sklad vložiti novo vlogo za subvencijo plače.

69. člen (določanje višine subvencije plače)

(1) Osnova za izračun subvencije plače invalida na zaščitenih delovnih mestih, v podporni zaposlitvi in pri zaposlitvi v invalidskih podjetjih je minimalna plača.

(2) Višina subvencije plače invalida je odvisna od stopnje invalidnosti.

(3) Merila in postopek za določitev višine subvencije plače za invalide predpiše minister, pristojen za invalidsko varstvo.

70. člen (odstotek subvencije plače)

Invalidi so upravičeni do naslednjih odstotkov subvencije plače od osnove iz prvega odstavka prejšnjega člena, glede na obliko zaposlitve:

- v zaščitni zaposlitvi od 30% do 70%,
- v podporni zaposlitvi od 5% do 30% in
- v invalidskem podjetju od 5% do 30%.

71. člen **(način določanja plače invalida)**

(1) Subvencija plače invalida je sestavni del plačila za delo po pogodbi o zaposlitvi.

(2) Delodajalec mora pri plači invalida, zaposlenega v podporni zaposlitvi ali v invalidskem podjetju, ki ima pravico do subvencije plače v skladu z 68. členom tega zakona, upoštevati, da plača, ki jo invalidu izplača za opravljeno delo in subvencija plače, izplačana po tem zakonu, skupaj predstavljata plačo delovnega mesta, za katerega ima invalid sklenjeno pogodbo o zaposlitvi oziroma najmanj minimum, določen z zakonom oziroma kolektivno pogodbo.

(3) Na zaščitnih delovnih mestih sta plača, ki jo za opravljeno delo invalida izplača delodajalec in subvencija plače, izplačana po tem zakonu, skupaj minimum, določen z zakonom oziroma kolektivno pogodbo.

(4) Delodajalec Skladu pošlje zahtevek za povračilo subvencij plače za invalide v elektronski obliki na spletnem mestu Sklada .

(5) Zahtevek mora delodajalec vložiti najpozneje v roku 30 dni od dneva izplačila plač, Sklad pa subvencije plač povrne delodajalcu v roku enega meseca od prejema zahtevka. Če delodajalec ne odda zahtevka za povračilo subvencij plač v predpisanem roku, mu Sklad subvencij ne povrne.

(6) V primeru neupravičeno izplačanih subvencij plač Sklad delodajalcu izda odločbo, s katero mu naloži vračilo neupravičeno izplačanih subvencij skupaj z obrestmi od dneva izplačila neupravičeno izplačanih subvencij do vračila teh Skladu v roku 30 dni od vročitve odločbe.

(7) Pritožba zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ne zadrži izvršitve. O pritožbi odloča ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

2. Druge vrste finančnih vzpodbud

72. člen **(plačilo stroškov prilagoditve delovnega mesta in sredstev za delo)**

(1) Na podlagi izdelanega individualnega načrta prilagoditve, iz katerega je razvidno, da se invalid zaradi invalidnosti lahko zaposli le na zanj prilagojenem delovnem mestu ali da za opravljanje delovnih nalog potrebuje prilagojena sredstva za delo, lahko delodajalec zaprosi Sklad za plačilo primerne prilagoditve.

(2) Upravičeni stroški plačila prilagoditve so stroški, ki jih je treba dodati stroškom, ki bi pri delodajalcu nastali, če bi zaposloval delavce, ki niso invalidi. Upravičeni stroški ne smejo presegati 100 % upravičenih stroškov, opredeljenih v 42. členu Uredbe o splošnih skupinskih izjemah.

(3) K vlogi je treba poleg individualnega načrta primerne prilagoditve priložiti dokazilo o invalidnosti, odločbo Zavoda o zaposljivosti v podporni ali zaščitni zaposlitvi, če jo ima, in dva specificirana predračuna stroškov primerne prilagoditve dveh različnih dobaviteljev ali izvajalcev prilagoditve.

(4) Vlogo lahko vloži delodajalec, ki sklene pogodbo o zaposlitvi z brezposelnim invalidom za najmanj 12 mesecev, ali za že zaposlenega invalida, če ni drugega zavezanca za plačilo stroškov prilagoditve. V tem primeru mora predložiti podpisano izjavo o tem.

(5) Izjemoma lahko izvajalci zaposlitvene rehabilitacije za invalide, ki so opredeljeni kot zavarovanci s prišteto dobo za pridobitev in odmero pravic na podlagi osebnih okoliščin, kakor to določajo predpisi s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zaprosijo za plačilo stroškov prilagoditve že v času trajanja zaposlitvene rehabilitacije, če bi bilo njeno izvajanje brez ustreznih prilagoditev nemogoče, kar mora biti razvidno iz rehabilitacijskega načrta.

(6) Sklad obravnava prejeto vlogo skupaj s predstavnikom Inštituta in ministrstva, pristojnega za invalidsko varstvo, na obravnavo pa povabi tudi izvajalca zaposlitvene rehabilitacije, ki je izdelal načrt prilagoditve.

(7) V primeru nepopolne vloge lahko Sklad v osmih dneh od prejetja vloge zahteva tudi dodatno dokumentacijo v zvezi s prilagoditvijo ali v sodelovanju z izvajalcem zaposlitvene rehabilitacije in delodajalcem opravi ogled delovnega mesta.

(8) Sklad financira stroške primerne prilagoditve v višini dejanskih stroškov v skladu z drugim odstavkom tega člena.

73. člen **(plačilo stroškov podpornih storitev)**

(1) Delodajalec, ki ima z invalidom sklenjeno pogodbo o podporni zaposlitvi in izdelan načrt podpornih storitev, ki jih invalid potrebuje, lahko na Sklad vloži vlogo za plačilo stroškov podpornih storitev, katere lahko izvaja oseba, ki ni strokovni delavec iz 9. člena tega zakona.

(2) Sklad delodajalcu plača podporne storitve le za čas, ki ga izvajalec podpornih storitev porabi neposredno za pomoč invalidu.

(3) K vlogi mora priložiti odločbo Zavoda o podporni zaposlitvi, pogodbo o zaposlitvi in individualni načrt podpornih storitev.

(4) Sklad financira podporne storitve iz prejšnjega odstavka v obsegu največ do 30 ur mesečno po ceniku, ki ga sprejme minister, pristojen za invalidsko varstvo.

(5) Delodajalec mora Skladu mesečno na predpisanem obrazcu poslati zahtevek za plačilo podpornih storitev, ki so bile nudene invalidu v preteklem mesecu, skupaj s poročilom o opravljenih storitvah.

(6) Poročilo iz prejšnjega odstavka podpišejo delodajalec, invalid in izvajalec podpornih storitev.

(7) Delodajalec mora osebi, ki izvaja podporne storitve, na plačni listi ločeno prikazati znesek plačila, ki ga oseba prejme za opravljene podporne storitve. Če podporne storitve izvaja oseba, ki ni zaposlena pri istem delodajalcu kakor invalid, ki se mu nudi

podporne storitve, delodajalec znesek plačila za opravljene podporne storitve nakaže invalidu, kar mora biti razvidno iz invalidove plačne liste.

74. člen (oprostititev plačila prispevkov)

(1) Ne glede na določbe drugega odstavka 60. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C in 111/13 – ZMEPIZ-1) in drugega odstavka 11. člena Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 26/14) so invalidska podjetja in zaposlitveni centri oproščeni plačila prispevkov in sicer:

- zaposlitveni centri so oproščeni plačila prispevkov za vse zaposlene delavce,
- invalidska podjetja so oproščena plačila prispevkov za zaposlene invalide,
- invalidska podjetja, ki imajo zaposlenih več kakor tretjino invalidov, ki niso delovni invalidi II. ali III. kategorije oziroma imajo zaposlenih več kakor tretjino delovnih invalidov s prišteto dobo za pridobitev in odmero pravic na podlagi osebnih okoliščin, so oproščena plačila prispevkov za vse zaposlene delavce in
- invalidska podjetja, ki imajo zaposlenih vsaj 50 % invalidov, so oproščena plačila prispevkov za vse zaposlene delavce.

(2) Invalidska podjetja so v primerih iz tretje in četrte alineje prejšnjega odstavka oproščena plačila prispevkov od osnove za plačilo prispevkov od plače, nadomestila plače in drugih prejemkov iz delovnega razmerja za zaposlene delavce, ki niso invalidi, za posamezni mesec, v višini prispevkov od osnove do tri kratnika vsakokratne minimalne plače v Republiki Sloveniji. Če so plača, nadomestilo plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja za isti mesec izplačani v več delih ali ločeno, se ob izplačilu zadnjega dela izvede poračun prispevkov.

(3) Delodajalci so za invalide, ki jih zaposlujejo nad predpisano kvoto in katerih invalidnost ni posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri istem delodajalcu, na podlagi odločbe Sklada oproščeni plačila prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(4) Določba prejšnjega odstavka velja tudi za delodajalce, ki zaposlujejo manj kot 20 delavcev in za samozaposlene invalide.

(5) O pravici iz tretjega in četrtega odstavka tega člena odloča Sklad, o pritožbi pa odloča ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

(6) Prispevke za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje iz tretjega in četrtega odstavka tega člena prikazuje delodajalec oziroma samozaposleni invalid na posebnem kontu in jih kot odstopljena sredstva uporabi za namene iz 61. člena tega zakona.

(7) Samozaposleni invalidi, ki si ne izplačujejo plače, morajo pri porabi oproščenih prispevkov upoštevati pravilo »de minimis«.

(8) Delodajalci iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena morajo seznaniti pooblaščenega revizorja, da mora revidirati letno poročilo v delu, ki se nanaša na porabo javnih sredstev, prejetih zaradi zaposlenih invalidov, po dogovorjenih postopkih iz drugega odstavka 59. člena tega zakona.

(9) Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije pokriva prispevke iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena Republika Slovenija iz proračuna.

(10) Neposredni in posredni uporabniki državnega proračuna niso upravičeni do oprostitve plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje po določbah tega člena.

75. člen (nagrada za preseganje kvote)

(1) Vlada Republike Slovenije v uredbi iz tretjega odstavka 62. člena tega zakona določi višino in čas prejemanja nagrade delodajalcu, ki zaposluje več invalidov, kot je določeno s kvoto in delodajalcu, ki zaposluje manj kot 20 delavcev in ima zaposlene invalide, pod pogojem, da njihova invalidnost ni nastala kot posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri tem delodajalcu.

(2) Sklad na vlogo delodajalca izda odločbo o višini denarne nagrade.

(3) Prejeta sredstva iz prvega odstavka tega člena mora delodajalec porabiti za namene iz 61. člena tega zakona.

(4) Samozaposleni invalidi, ki si ne izplačujejo plače, morajo v primeru uporabe nagrade za preseganje kvote za namen iz prvega odstavka 61. člena tega zakona, upoštevati merila in pogoje, ki veljajo za pravilo »de minimis« in so podrobneje določeni v uredbi, ki določa višino kvote za zaposlovanje invalidov za delodajalce.

(5) Neposredni in posredni uporabniki državnega proračuna niso upravičeni do nagrade za preseganje kvote po določbah tega člena.

76. člen (letne nagrade za dobro prakso)

(1) Ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, vsako leto razpiše javni natečaj za podelitev letnih nagrad delodajalcem za dobro prakso na področju zaposlovanja invalidov. Javni natečaj, v katerem so opredeljena merila za izbor, pripravi odbor, ki ga imenuje minister, pristojen za invalidsko varstvo.

(2) Nagrade podeljuje minister, pristojen za invalidsko varstvo.

X. SKLAD ZA VZPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA INVALIDOV

77. člen (ustanovitev in upravljanje Sklada)

(1) Sklad je javni finančni sklad, ki ga z namenom vzpodbujanja razvoja zaposlovanja invalidov v skladu s tem zakonom in ohranjanja delovnih mest zanje v imenu Republike Slovenije ustanovi Vlada Republike Slovenije. Soustanovitelja sklada sta Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in Zavod.

(2) Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ob ustanovitvi prispeva v namensko premoženje sklada delež iz sredstev za invalidsko zavarovanje v višini, kot jo določi v skladu z zakonom in lahko na enak način povečuje njegovo vrednost. Zavod nameni za ustanovitev sklada delež sredstev v višini kot je določeno v proračunu Republike Slovenije za namene povečanja zaposlenosti invalidov in lahko iz istega vira povečuje vrednost namenskega premoženja.

(3) Vlada Republike Slovenije in oba zavoda iz prejšnjega odstavka uredijo medsebojna razmerja z ustanovitvenim aktom Sklada.

(4) Pri upravljanju Sklada sodelujejo tudi predstavniki sindikalnih zvez in konfederacij, reprezentativnih za območje države, in predstavniki delodajalskih združenj, reprezentativnih za območje države.

(5) Ustanovitelji z ustanovitvenim aktom določijo, da imajo sindikati in delodajalske organizacije iz prejšnjega odstavka najmanj po enega člana v nadzornem svetu Sklada.

78. člen (delovno področje Sklada)

(1) Sklad odloča o pravicah in obveznostih invalidov in delodajalcev v skladu s pooblastili po tem zakonu in opravlja druge naloge, za katere je pristojen v skladu s tem zakonom in ustanovitvenim aktom.

(2) Sklad določi operativni način izvajanja pooblastil, ki jih ima na podlagi tega zakona.

79. člen (sredstva Sklada)

(1) Sklad pridobiva namenska denarna sredstva iz:

- plačil delodajalcev zaradi neizpolnjevanja predpisane kvote,
- sredstev Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, namenjenih pospeševanju zaposlovanja nezaposlenih delovnih invalidov,
- namenskih prihodkov proračuna Republike Slovenije iz naslova plačanih glob za storjene prekrške in odvzeto premoženjsko korist po tem zakonu,
- sredstev proračuna Republike Slovenije, namenjenih subvencioniranju plač invalidov,
- donacij in
- drugih virov.

(2) Sredstva za delo Sklada se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije.

(3) Sklad mora zagotavljati ločeno vodenje sredstev iz prvih dveh odstavkov tega člena.

(4) Republika Slovenija zagotavlja sredstva za kritje pravic, ki se po tem zakonu financirajo iz Sklada, iz proračuna Republike Slovenije, kadar drugi prihodki Sklada ne zadostujejo za kritje obveznosti Sklada. Višina sredstev, ki jih zagotavlja proračun Republike Slovenije, se opredeli v finančnem načrtu Sklada.

80. člen (namen uporabe zbranih sredstev)

Denarna sredstva, pridobljena s plačilom zaradi neizpolnjevanja kvote, Sklad uporablja za subvencije plač invalidov po tem zakonu in za financiranje drugih vzpodbud iz 67. člena tega zakona.

81. člen (zbiranje in posredovanje podatkov)

(1) Sklad brezplačno pridobiva osebne in druge podatke iz zbirk podatkov in evidenc v skladu s tem zakonom od upravljavcev, ki jih vodijo.

(2) Posamezniki in delodajalci morajo Skladu na njegovo zahtevo posredovati tudi vse podatke, ki jih Sklad potrebuje pri odločanju o pravicah in obveznostih, za katere je pristojen.

(3) Sklad lahko podatke, ki jih pridobi od zavezancev iz prvega in drugega odstavka tega člena, uporabi samo za potrebe postopkov po tem zakonu.

XI. NADZOR

82. člen **(vrste nadzora)**

Nadzor po tem zakonu obsega:

- strokovni nadzor, ki ga izvajajo strokovne komisije, ki jih imenuje minister, pristojen za invalidsko varstvo,
- finančni nadzor, ki ga izvaja Računsko sodišče Republike Slovenije,
- nadzor nad poslovanjem izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije v zvezi z izvajanjem storitev zaposlitvene rehabilitacije in izvajalcev programov socialne vključenosti, zaposlitvenih centrov, invalidskih podjetij, Sklada in Zavoda, ki ga izvaja ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo,
- nadzor nad izvajanjem pravic iz naslova delovnih razmerij in zaposlovanja po tem zakonu, ki ga izvaja Inšpektorat Republike Slovenije za delo,
- nadzor nad izpolnjevanjem kvote, ki ga izvaja Sklad,
- nadzor nad izpolnitvijo pogodb o poslovnem sodelovanju zaradi nadomestne izpolnitve kvote, ki ga izvaja Sklad oziroma njegov pooblaščenec,
- nadzor nad porabo oproščenih prispevkov iz 74. člena tega zakona in nagrade za preseganje kvote iz 75. člena tega zakona, ki ga izvaja komisija, ki jo imenuje minister, pristojen za invalidsko varstvo in
- nadzor nad izvajanjem ocenjevanja doseganja delovnih rezultatov zaposlenih invalidov, ki ga izvaja Inštitut in o rezultatih nadzora poroča ministrstvu, pristojnemu za invalidsko varstvo.

XII. VODENJE ZBIRK PODATKOV

83. člen **(način vodenja zbirk podatkov)**

(1) Ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, vodi:

- evidenco vseh javnih sredstev, ki jih prejme posamezni delodajalec zaradi zaposlenih invalidov,
- razvid izvajalcev programov socialne vključenosti,
- razvid izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije,
- razvid zaposlitvenih centrov in
- register invalidskih podjetij.

(2) Vpis v razvid oziroma v register in izbris iz razvida oziroma iz registra se izvede na podlagi dokončne odločbe ministra, pristojnega za invalidsko varstvo, in vsebuje naslednje podatke:

- zaporedno številko vpisa,

- datum vpisa in številko ter datum odločbe, ki je podlaga za vpis,
- ime, sedež in osebno ime zastopnika pravne osebe,
- datum izbrisa in številko ter datum odločbe, ki je podlaga za izbris.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se izbris iz razvida ali registra opravi tudi na podlagi izbrisa pravnega subjekta iz sodnega registra.

(4) Ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, lahko zbira podatke o zaposlenih delavcih v invalidskih podjetjih, zaposlitvenih centrih in pri delodajalcih, ki so upravičeni do oprostitev in olajšav po 74. členu tega zakona in nagrade za preseganje kvote po 75. členu tega zakona, in sicer:

- ime in priimek,
- davčno številko,
- podatke o prebivališču,
- podatke o invalidnosti.

(5) Ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, vodi evidenco o višini vseh prejetih javnih sredstev za zaposlene invalide pri posameznih delodajalcih, in sicer evidenco o višini sredstev za:

- subvencije plač invalidov, zaposlenih v zaposlitvenih centrih,
- subvencije plač invalidov, zaposlenih v invalidskih podjetjih,
- subvencije plač invalidov, zaposlenih v invalidskih podjetjih s težjimi invalidi,
- subvencije plač invalidov pri delodajalcih, ki presegajo kvoto,
- subvencije plač invalidov, zaposlenih v invalidskih podjetjih, ki imajo zaposlenih vsaj 50 % invalidov,
- oproščene prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v zaposlitvenih centrih,
- oproščene prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v invalidskih podjetjih,
- oproščene prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v invalidskih podjetjih s težjimi invalidi,
- oproščene prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pri delodajalcih, ki presegajo kvoto,
- oproščene prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v invalidskih podjetjih, ki imajo zaposlenih vsaj 50 % invalidov,
- oproščene prispevke za zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje v zaposlitvenih centrih,
- oproščene prispevke za zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje v invalidskih podjetjih,
- oproščene prispevke za zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje v invalidskih podjetjih s težjimi invalidi,
- oproščene prispevke za zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje v invalidskih podjetjih, ki imajo zaposlenih vsaj 50 % invalidov,
- plačilo stroškov za prilagoditev delovnih mest in sredstev za delo,
- plačilo stroškov prilagoditve prostorov,
- stroške zaposlitve osebja za čas, ki ga to porabi za pomoč invalidom,
- stroške prilagoditve ali nakupa opreme ali pridobitve in prilagoditve programske opreme,
- kritje stroškov gradnje lastnih poslovnih prostorov, stroške prenove prostorov, njihovo širitev ali nakup nove opreme ter stroškov režijskih delavcev in prevoznih stroškov, ki jih imajo delodajalci zaradi zaposlenih invalidov,
- obresti od neporabljenih javnih sredstev, prejetih za zaposlene invalide,
- druge vzpodbude na področju zaposlovanja invalidov in ohranjanja delovnih mest za invalide ter druge razvojne vzpodbude,
- letne nagrade delodajalcem za dobro prakso na področju zaposlovanja invalidov,
- nagrade za preseganje kvote,
- subvencije plač invalidov, prejetih na podlagi ocene doseganja delovnih rezultatov.

(6) Minister, pristojen za invalidsko varstvo, podrobneje predpiše način zbiranja in vodenja evidenc iz prejšnjega odstavka ter način poročanja delodajalcev.

84. člen (vodenje evidenc)

(1) Evidence po tem zakonu vodijo Zavod, Sklad, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije,, davčni organ po zakonu, ki ureja davčni postopek, in ministrstvo, pristojno invalidsko varstvo.

(2) Podatki iz evidenc se smejo uporabljati za nadzor nad prejetimi državnimi pomočmi pri delodajalcih, ki zaposlujejo invalide, za potrebe izvajanja tega zakona, za uveljavljanje pravic s področja socialne varnosti pri pristojnih institucijah ter za statistične ali znanstveno raziskovalne namene.

(3) Pravne osebe iz prvega odstavka tega člena, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, davčni organ po zakonu, ki ureja davčni postopek, in pristojni državni organi lahko neposredno izmenjujejo podatke iz evidenc, ki jih vodijo.

(4) Pravne osebe iz prvega in tretjega odstavka tega člena lahko neposredno izmenjujejo tudi osebne podatke iz evidenc, ki jih vodijo, in sicer:

- osebno ime,
- enotno matično številko občana,
- podatek o prebivališču,
- datum nastanka invalidnosti,
- šifro invalidnosti,
- datum zaposlitve pri delodajalcu,
- datum vključitve v obvezna socialna zavarovanja s statusom invalida in
- naziv delovnega mesta.

(5) Pravne osebe iz prvega in tretjega odstavka tega člena morajo najpozneje do zadnjega dne v mesecu marcu za preteklo leto ministrstvu, pristojnemu za invalidsko varstvo, sporočiti podatke o višini državnih pomoči iz evidenc, ki jih vodijo, za vse gospodarske družbe, ki so prejemniki javnih sredstev zaradi zaposlenih invalidov.

(6) Podrobnejši način sporočanja podatkov iz prejšnjega odstavka in način vodenja ter obdelave podatkov predpiše minister, pristojen za invalidsko varstvo.

(7) Čas hrambe podatkov iz evidenc, predpisanih s tem zakonom, je 50 let.

85. člen (evidence Zavoda)

Zavod na podlagi tega zakona vodi naslednje evidence:

- evidenco brezposelnih invalidov,
- evidenco invalidov, ki so pridobili status po tem zakonu,
- evidenco invalidov, ki jim je bila priznana pravica do zaposlitvene rehabilitacije,
- evidenco invalidov, ki jim je bila izdana odločba, da niso zaposljivi,
- evidenco invalidov, ki jim je bila izdana odločba o zaposljivosti na zaščiteneh delovnih mestih,
- evidenco invalidov, ki jim je bila izdana odločba o zaposljivosti v podporni zaposlitvi.
- **(črtana)**
- **(črtana)**

- **(črtana)**

- (2) Zavod upravlja, vodi in vzdržuje zbirke podatkov za potrebe:
- izvajanja storitev zaposlitvene rehabilitacije,
 - izvajanja nadzora nad porabo sredstev, spremljanja in načrtovanja ter vodenja politike na področju zaposlovanja invalidov,
 - razvojno raziskovalnih dejavnosti s področja zaposlovanja invalidov,
 - zbiranja in vodenja statističnih podatkov s področja zaposlitvene rehabilitacije.

- (3) Zbirke podatkov obsegajo naslednje podatke:
1. osebne podatke, in sicer:
 - ime in priimek,
 - podatki o rojstvu in smrti,
 - davčna številka,
 - spol,
 - številka transakcijskega računa osebe,
 - podatki o državljanstvu,
 - podatki o prebivališču,
 - podatki o invalidnosti,
 - podatki o izobrazbi ali poklicu, dodatnih znanjih, usposobljenosti in izkušnjah,
 - podatki o bolezni in funkcioniranju,
 - podatki o dosedanjih zaposlitvah in
 - podatke, ki se nanašajo na prijavo, vodenje in prenehanje vodenja evidence;
 2. podatke za obravnavo, in sicer:
 - podatek o vrsti vloge,
 - podatki o priznanih stroških,
 - podatki o izvajanju zaposlitvene rehabilitacije,
 - podatki o mnenju rehabilitacijske komisije,
 - podatki o ciljih rehabilitacije,
 - podatki o zaposljivosti,
 - podatki o vključitvi v ukrepe aktivne politike zaposlovanja,
 - podatki o delazmožnosti,
 - podatki, ki se nanašajo na uporabo storitev po tem zakonu, in
 - podatki o zdravniških obravnava;
 3. podatke o izvajalcih zaposlitvene rehabilitacije, in sicer:
 - matična številka,
 - davčna številka,
 - naziv,
 - naslov in
 - podatki o kontaktnih osebah;
 4. podatke o delodajalcih, in sicer:
 - matična številka,
 - davčna številka,
 - naziv,
 - naslov,
 - podatki o kontaktnih osebah in
 - podatki o izvedenih storitvah.

86. člen
(podatki v evidencah Zavoda)

Zavod poleg podatkov, ki jih vodi za vse brezposelne osebe na podlagi predpisov s področja zaposlovanja in zavarovanja za primer brezposelnosti, vodi po tem zakonu še naslednje podatke:

- številko, datum in organ, ki je izdal odločbo o invalidnosti,
- vrsta invalidnosti,
- številko in datum izdaje odločbe o priznani pravici do zaposlitvene rehabilitacije iz 27. člena tega zakona,
- številko in datum izdaje odločbe o zaposljivosti iz 34. člena tega zakona,
- število, vrste in obseg strokovne in tehnične podpore invalidu, delodajalcu in delovnemu okolju v podporni zaposlitvi.

87. člen (evidence Sklada)

Sklad na podlagi tega zakona vodi naslednje evidence:

- evidenco delodajalcev, ki so po tem zakonu dolžni zaposlovati invalide,
- evidenco delodajalcev, ki zaradi neizpolnjevanja kvote plačujejo v Sklad prispevek za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov,
- evidenco delodajalcev, ki zaposlujejo večje število invalidov od predpisane kvote,
- evidenco prejemnikov subvencije plače,
- evidenco prejemnikov plačila stroškov storitev v podpornem zaposlovanju,
- evidenco prejemnikov plačila stroškov prilagoditve delovnega mesta in sredstev za delo,
- evidenco upravičencev do oprostitve plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(2) Za namen ugotovitve izpolnjevanja predpisane kvote za zaposlovanje invalidov iz 62. člena tega zakona lahko Sklad delodajalcu posreduje osebne podatke pri njem zaposlenih invalidov, ki jih je pridobil od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in sicer osebno ime, enotno matično številko občana, podatek o prebivališču, šifro invalidnosti, datum zaposlitve pri delodajalcu, datum vključitve v obvezna socialna zavarovanja s statusom invalida in naziv delovnega mesta.

88. člen (podatki o delodajalcih v evidencah Sklada)

Evidence delodajalcev iz prvih štirih alinej prejšnjega člena, ki jih vodi Sklad, vsebujejo naslednje podatke:

- naziv in sedež delodajalca ter ime osebe, pooblaščene za zastopanje,
- glavno dejavnost delodajalca,
- število vseh zaposlenih pri delodajalcu,
- število zaposlenih invalidov pri delodajalcu z ločenim prikazom števila sklenjenih pogodb o opravljanju dela na domu, dela na daljavo in dela na posebej primernih delovnih mestih za invalide,
- vrednost, čas trajanja in število sklenjenih pogodb delodajalca o poslovnem sodelovanju iz 64. člena tega zakona,
- dejavnost delodajalca, ki je uveljavil pravico iz 72., 73. in 74. člena tega zakona.

89. člen (podatki o posameznikih – prejemnikih vzpodbud v evidencah Sklada)

Evidence posameznikov – prejemnikov finančnih vzpodbud iz četrte, pete, šeste in sedme alineje 87. člena tega zakona, ki jih vodi Sklad, vsebujejo naslednje podatke:

- osebne podatke prejemnikov vzpodbud (ime in priimek, EMŠO, davčno številko, podatke o prebivališču, podatke o invalidnosti),

- številko in datum izdaje odločbe o priznanju pravice do subvencije plače po 68. členu tega zakona,
- odstotek subvencije plače glede na obliko zaposlitve po 70. členu tega zakona,
- obdobje, za katero je sklenjena pogodba o zaposlitvi in priznana subvencija plače,
- način, obseg in predmet prilagoditve iz prvega odstavka 72. člena tega zakona,
- vrsta in obseg podpornih storitev iz prvega odstavka 73. člena tega zakona.

90. člen
(evidenca Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije)

(1) Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije vodi podatke o zavarovancih, vključenih v zdravstveno zavarovanje, iz katerih je razvidno, ali je zavarovanec invalid iz 3. člena tega zakona.

(2) Podrobnejša navodila za izpolnjevanje obrazca prijave v zavarovanje predpiše minister, pristojen za zdravje, v soglasju z ministrom, pristojnim za invalidsko varstvo, in so del obrazca.

91. člen
(varstvo osebnih podatkov)

Za zbiranje, uporabo in posredovanje osebnih podatkov po tem zakonu se uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

XIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

92. člen
(prekršek zaradi neplačevanja obveznosti iz naslova kvote)

(1) Z globo od 400 eurov do 41.700 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, če ne izpolnjuje obveznosti plačevanja prispevka za neizpolnjevanje kvote iz 65. člena tega zakona.

(2) Z globo od 1.200 eurov do 41.700 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, če se z navajanjem napačnih podatkov skuša izogniti izpolnjevanju kvote oziroma plačevanju obveznosti zaradi neizpolnjevanja kvote iz 63. in 65. člena tega zakona.

(3) Z globo od 400 eurov do 2.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, z globo v višini od 800 eurov do 4.100 eurov pa odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

93. člen
(prekrški z delovno pravnega področja in zaposlovanja)

(1) Z globo od 1.200 eurov do 4.100 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, če:

- ne upošteva določb o sklepanju pogodb o zaposlitvi v zaščitni zaposlitvi (42. člen) ali podporni zaposlitvi (50. člen) in

- ne upošteva določb o načinu izplačevanja plač v skladu z 71. členom tega zakona.

(2) Z globo od 400 eurov do 2.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

94. člen **(prekrški invalidskih podjetij in zaposlitvenih centrov)**

(1) Z globo od 12.500 eurov do 41.700 eurov se kaznuje za prekršek invalidsko podjetje, če:

- uporablja odstopljena sredstva v nasprotju z nameni iz 61. člena tega zakona,
- razdeli dobiček v nasprotju z določbo 57. člena tega zakona,
- ne predloži revidiranega poročila iz 59. člena tega zakona ministrstvu, pristojnem za invalidsko varstvo.

(2) Z globo od 12.500 eurov do 41.700 eurov se kaznuje za prekršek zaposlitveni center, če:

- uporablja odstopljena sredstva v nasprotju z nameni iz 61. člena tega zakona;
- razdeli dobiček v nasprotju z določbo 57. člena tega zakona.

(3) Z globo od 400 eurov do 4.100 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba invalidskega podjetja ali zaposlitvenega centra, ki stori prekršek iz prvega in drugega odstavka tega člena.

(4) Določbe prve alineje prvega odstavka tega člena in prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo za vse pravne subjekte, ki so oproščeni plačila prispevkov za socialno varnost.

95. člen **(odvzem premoženjske koristi)**

(1) Če se pri finančnem nadzoru oziroma pri nadzoru nad poslovanjem invalidskega podjetja ugotovi, da je bil storjen prekršek iz prejšnjega člena, lahko Davčna uprava Republike Slovenije z odločbo odvzame premoženjsko korist, ki je bila pridobljena s storjenim prekrškom.

(2) Globe, plačane iz naslova prekrškov po tem zakonu, in odvzeta premoženjska korist iz prejšnjega odstavka so namenski prihodki proračuna Republike Slovenije, ki se namenijo za vzpodbujanje razvoja zaposlovanja invalidov in ohranjanje delovnih mest za invalide. Zbrana sredstva se v bilanci odhodkov namenjajo Skladu iz 77. člena tega zakona.

96. člen **(organ za odločanje o prekrških)**

(1) O prekrških po tem zakonu odloča Davčna uprava Republike Slovenije in Inšpektorat Republike Slovenije za delo.

(2) Izterjane globe za storjene prekrške po tem zakonu se zbirajo na posebnem kontu Sklada in porabljajo za vzpodbujanje razvoja zaposlovanja invalidov in ohranjanja delovnih mest za invalide.

Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – ZZRZI (Uradni list RS, št. [63/04](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»XIV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

97. člen
(začasni izvajalci zaposlitvene rehabilitacije)

Do sprejema mreže izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije iz 18. člena tega zakona izvajajo posamezne storitve zaposlitvene rehabilitacije pooblaščen izvajalci, ki so bili na podlagi javnega razpisa pred uveljavitvijo tega zakona izbrani s sklepom ministra, pristojnega za invalidsko varstvo.

98. člen
(dokončanje postopkov)

(1) Osebe, ki so na dan uveljavitve tega zakona vključene v katerikoli rehabilitacijski program iz programa aktivne politike zaposlovanja, nadaljujejo s programom skladno z zaposlitvenim načrtom. Na predlog Zavoda program zaključijo v skladu s 33. in 34. členom tega zakona.

(2) Postopki za pridobitev statusa invalidne osebe po Zakonu o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb (Uradni list SRS, št. 18/76 in Uradni list RS, št. 8/90), začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po določbah navedenega zakona.

99. člen
(višina subvencije do izdaje podzakonskih aktov)

Do sprejema podzakonskih predpisov iz 12. člena in tretjega odstavka 69. člena tega zakona se subvencije plače za invalide, zaposlene v invalidskih podjetjih, določajo po Pravilniku o merilih za nadomestitev dela stroškov invalidskim podjetjem, subvencije plače za zaposlene invalide na zaščitениh delovnih mestih in v podporni zaposlitvi pa v višini 20% minimalne plače.

100. člen
(rok za uskladitev družbenih pogodb in poslovanja invalidskih podjetij)

Gospodarske družbe, ki so pridobile status invalidskega podjetja do uveljavitve tega zakona, so dolžne v enem letu po uveljavitvi tega zakona uskladiti družbene pogodbe in poslovanje z določbami tega zakona.

101. člen
(rok za vzpostavitev registra invalidskih podjetij)

Invalidska podjetja se vpišejo v register invalidskih podjetij najkasneje v roku treh let po uveljavitvi tega zakona.

102. člen
(rok za ustanovitev Sklada)

Sklad iz 77. člena tega zakona se ustanovi najkasneje v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

103. člen
(rok za zbiranje podatkov)

(1) Najkasneje v roku šest mesecev po vpisu v register pristojnega sodišča mora Sklad zbrati podatke o vseh delodajalcih iz 62. člena tega zakona, podatke o vseh zaposlenih pri teh delodajalcih in podatke o vseh zaposlenih invalidih iz 63. člena tega zakona.

(2) V roku iz prejšnjega odstavka delodajalci Skladu posredujejo tudi en originalni izvod pogodbe o poslovnem sodelovanju iz 64. člena tega zakona.

(3) Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije najkasneje v roku štirih mesecev po uveljavitvi tega zakona dopolni evidenco zavarovancev, vključenih v zdravstveno zavarovanje, s podatkom o invalidnosti zavarovancev po 3. členu tega zakona.

104. člen
(rok za začetek izvajanja javnih pooblastil Inštituta)

Inštitut najkasneje v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona preuredi svojo notranjo organizacijo tako, da bo lahko opravljal naloge in javna pooblastila iz 8. člena tega zakona za vse skupine invalidov.

105. člen
(rok za izdajo uredbe Vlade Republike Slovenije)

Vlada Republike Slovenije izda uredbo iz tretjega odstavka 62. člena tega zakona najkasneje do 31. decembra 2004.

106. člen
(rok za izdajo podzakonskih aktov)

Minister, pristojen za invalidsko varstvo, izda podzakonske akte iz 12. člena, prvega odstavka 43. člena in iz tretjega odstavka 69. člena tega zakona najkasneje v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.

107. člen
(izrekanje denarnih kazni)

(1) Globe, določene s tem zakonom, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni, in sicer za:

- prekršek iz 92. člena tega zakona v razponih, kot so določeni z Zakonom o prekrških (Uradni list SRS, št. 25/83, 36/83 – popr., 42/85, 2/86 – popr., 47/87 in 5/90 ter Uradni list RS, št. 10/91, 13/93, 66/93, 35/97, 73/97 – odločba US, 87/97, 73/98, 31/2000 in 24/01),

- prekršek iz prvega odstavka 93. člena tega zakona v razponu od 300.000 do 1,000.000 tolarjev, za prekršek iz drugega odstavka 93. člena tega zakona v razponu od 100.000 do 500.000 tolarjev in
- prekršek iz prvega odstavka 94. člena tega zakona v razponu od 3,000.000 do 10,000.000 tolarjev, za prekršek iz drugega odstavka 94. člena tega zakona v razponu od 100.000 do 500.000 tolarjev.

(2) Do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) se za odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika ne uporablja določba tretjega odstavka 92. člena in drugega odstavka 93. člena tega zakona.

108. člen
(uporaba določb 95. in 96. člena tega zakona)

Določbe 95. in 96. člena tega zakona se začnejo uporabljati 1. januarja 2005.

109. člen
(razveljavitev predpisov)

- (1) Z dnem, ko začne veljati ta zakon, prenehajo veljati:
- Zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb (Uradni list SRS, št. 18/76 in Uradni list RS, št. 8/90), Samoupravni sporazum o merilih in postopku za ugotavljanje lastnosti invalidne osebe (Uradni list SRS, št. 17/78) in Samoupravni sporazum o obveznem minimumu medicinske dokumentacije v postopku uveljavljanja pravic iz naslova invalidnosti (Uradni list SRS, št. 66/89), izdana na njegovi podlagi,
 - Zakon o zaposlovanju slepih invalidnih oseb (Uradni list SRS, št. 12/70), ki pa se uporablja do začetka izvajanja kvotnega sistema zaposlovanja invalidov iz 62. člena tega zakona,
 - določba sedme alineje prvega odstavka 48. člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 5/91, 17/91 – popr., 12/92, 12/93, 71/93, 2/94 – popr., 38/94, 69/98, 65/2000, 97/01 – ZSDP, 42/02 – ZDR, 67/02 in 2/04 – ZDSS-1) in
 - Pravilnik o merilih za nadomestitev dela stroškov invalidskim podjetjem (Uradni list RS, št. 54/97).

(2) Izvršilni predpisi iz prve in četrte alineje prejšnjega odstavka se uporabljajo do sprejema pravilnika iz 12. člena tega zakona in metodologije iz tretjega odstavka 69. člena tega zakona, kolikor niso v nasprotju z določbami tega zakona.

110. člen
(uskladitev drugih predpisov)

(1) Ne glede na določbe drugega odstavka 446. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 106/99, 72/2000, 81/2000 – ZPSV-C, 124/2000, 109/01, 108/02, 110/02 – ZISDU-1, 63/03 – ZIPRS0304-A, 63/03 – odločba US, 135/03 in 2/04 – ZDSS-1) se določbe 102. do 105. členov Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju začnejo uporabljati z dnem uveljavitve uredbe Vlade Republike Slovenije iz tretjega odstavka 62. člena tega zakona.

(2) Določbe 569. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 30/93, 29/94, 45/94, 82/94, 20/98, 32/98, 37/98, 84/98, 6/99, 54/99, 31/2000, 36/2000, 45/01, 59/01

in 93/02 – odločba US) se najkasneje v roku šest mesecev od uveljavitve tega zakona uskladijo z določbami tega zakona.

111. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – ZZRZI-A (Uradni list RS, št. [72/05](#)) spreminja 101. člen zakona tako, da se glasi:

»101. člen
(rok za vzpostavitev registra invalidskih podjetij)

Invalidska podjetja se vpišejo v register invalidskih podjetij najkasneje do 1. januarja 2007.«;

ter vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

26. člen

Pravilnik iz 14. člena tega zakona izda minister, pristojen za invalidsko varstvo, najkasneje do 31. decembra 2005.

27. člen

Merila in postopek za določitev višine subvencije plače za invalide iz 19. člena tega zakona določi minister, pristojen za invalidsko varstvo, najkasneje do 31. decembra 2005.

28. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – ZZRZI-B (Uradni list RS, št. [114/06](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

8. člen

Povezane družbe po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, so samostojno zavezane k izpolnjevanju kvote od 1. januarja 2007.

9. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – ZZRZI-C (Uradni list RS, št. [87/11](#)) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

»PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

35. člen

Ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, vzpostavi evidence o vseh javnih sredstvih, ki jih prejmejo delodajalci za zaposlene invalide, najkasneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

36. člen

Slovenski inštitut za revizijo najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona predpiše dogovorjene postopke za revidiranje javnih sredstev, prejetih za zaposlene invalide.

37. člen

(1) 19. člen tega zakona se začne uporabljati 1. 1. 2012. Do takrat se uporablja 64. člen Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo).

(2) Prvi odstavek 74. člena zakona se začne uporabljati 1. 1. 2012.

38. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-2 (Uradni list RS, št. [96/12](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»431. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati prvi dan naslednjega meseca po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – ZZRZI-D (Uradni list RS, št. [98/14](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

10. člen

Določba 7. člena tega zakona velja za vsa izplačila delodajalcev od dneva uveljavitve tega zakona.

11. člen

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2015.«.